

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΙΧΘΥΟΚΟΜΙΑΣ ΑΛΙΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΕΓ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θ Ε Μ Α :

«Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ»

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:
ΒΑΣ. ΠΑΡΑΛΙΚΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:
ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΑΣΗΜΙΝΑ
Α.Μ. 5381
ΕΞ. : Πτ. 3
ΠΟΥΛΙΑΝΟΥ ΚΩΝ/ΝΑ
Α.Μ. 5335
ΕΞ.: Πτ. 3

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2001

ΑΡ. Γ/Σ ΡΒ2

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για να φέρουμε σε πέρας αυτή την πτυχιακή εργασία, εκτός από την ατομική μας προσπάθεια, οφείλουμε και νιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε την εισηγήτριά μας Κ. Παραλίκα για την πολύτιμη και χρήσιμη βοήθεια που μας προσέφερε. Επίσης θερμά ευχαριστούμε συναδέλφους μας αλλά και ανθρώπους άμεσα σχετιζόμενους με το αντικείμενο της πτυχιακής μας εργασίας.

Ακόμη ευχαριστούμε τους υπαλλήλους της Εποπτείας Αλιείας για τις πολύτιμες πληροφορίες που μας παρείχαν, καθώς και τους ψαράδες των περιοχών για το χρόνο που αφιέρωσαν για να μας δείξουν και να μας περιγράψουν από κοντά τα περισσότερα αλιευτικά εργαλεία.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Η ακόλουθη πτυχιακή εργασία αναφέρεται στα αλιευτικά εργαλεία, επαγγελματικά κυρίως αλλά και ερασιτεχνικά, που χρησιμοποιούνται στις περιοχές του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Ακολουθεί ένα συνοπτικό πλάνο για την παρούσα εργασία, που διευκολύνει τον αναγνώστη :

- Καταγραφή των αλιευτικών εργαλείων, που χρησιμοποιούνται από τους επαγγελματίες και μη ψαράδες στις προαναφερόμενες περιοχές.
- Περιγραφή των αλιευτικών εργαλείων.
- Σύγκριση των διαφόρων κατηγοριών αλιευτικών εργαλείων ως προς την δυναμικότητά τους.
- Γενικοί και ειδικοί περιορισμοί.
- Πίνακες και συμπεράσματα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο «Αλιεία» ορίζεται, η τέχνη με την οποία ο άνθρωπος συλλαμβάνει από τα νερά (θαλάσσια, υφάλμυρα, γλυκά) διαμέσου εξοπλισμών και διαφορετικών εργαλείων ψάρια και άλλους υδρόβιους οργανισμούς.

Η αλιεία για πολλά χρόνια περιοριζόταν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των αναγκών του ανθρώπου, με την άντληση από το υγρό στοιχείο, του υδρόβιου ζωικού οργανισμού. Με την πάροδο του χρόνου και την απόκτηση γνώσεων από τον άνθρωπο γύρω από την ανατομική, τη βιολογική και την αναπαραγωγική συμπεριφορά των ψαριών και των άλλων υδρόβιων οργανισμών, η αλιεία εξελίχθηκε σε μια πολυσύνθετη παραγωγική δραστηριότητα.

Σήμερα υπάρχει ένας τεράστιος στόλος βιομηχανικής κλίμακας, που αποτελείται από 37.000 σκάφη με πλήρωμα περίπου 1.000.000 ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Ακόμα υπάρχουν 12.000.000 παραδοσιακοί ψαράδες με μικρά πλεούμενα και αλιεύουν περίπου τα μισά από τα ψάρια, που αλιεύονται σε όλο τον κόσμο.

Ο κλάδος της αλιείας διακρίνεται, ανάλογα με τον τύπο εργαλείου που χρησιμοποιείται, σε 4 κατηγορίες :

α) Παράκτια Αλιεία, η οποία ασκείται με μικρά παράκτια σκάφη (κυρίως <9 μέτρων : πεζότρατες, διχτυάρικα, παραγαδιάρικα) κατά μήκος των ελληνικών ακτών.

β) Μέση Αλιεία, η οποία ασκείται με σχετικά μεγάλα και εξοπλισμένα μηχανοκίνητα σκάφη (μήκους <24 μέτρων και ισχύ μηχανής <500 Hp: π.χ. γρι-γρι, μηχανότρατες) στην περιοχή της ελληνικής ηπειρωτικής υφαλοκρηπίδας.

γ) Μεσογειακή Αλιεία, η οποία ασκείται από μέσου μεγέθους σκάφη, εκτός ελληνικών χωρικών υδάτων, στις ακτές της Β. Αφρικής.

δ) **Υπερπόντια Αλιεία**, η οποία ασκείται από μεγάλα σκάφη με εγκαταστάσεις κατάψυξης και σκοπό έχουν την εκμετάλλευση απομακρυσμένων και πλούσιων αλιευτικών πεδίων.

Για τους παραδοσιακούς – ερασιτέχνες ψαράδες αξίζει να αναφέρουμε κάποιες πληροφορίες, που αποκομίσαμε κατά την έρευνα. Καταρχήν η ερασιτεχνική αλιεία αποτελεί κατά κύριο λόγο δραστηριότητα ανδρών. Το τυπικό εργαλείο των ελλήνων ερασιτεχνών ψαράδων είναι η καθετή και ακολουθείται από τα παραγάδια και τα δίχτυα. Τα δίχτυα εμφανίζονται να είναι το πλέον παραγωγικό εργαλείο. Η πλειονότητα των σκαφών έχει μήκος 4-6 μέτρα και ιπποδύναμη από 6 – 15 Hp.

Ένας τυπικός ερασιτέχνης ψαρεύει 60-90 ημέρες ετησίως, ο μέσος χρόνος αλιείας είναι 77 ημέρες, με ελάχιστο τις 20 μέρες και μέγιστο τις 300 μέρες. Με βάση τους καταγραμμένους ερασιτέχνες μπορεί να ειπωθεί ότι, η παραγωγή της Ερασιτεχνικής Αλιείας ανέρχεται σε 18.639 τόνους αλιευμάτων. Μεταξύ ερασιτεχνών και επαγγελματιών, που χρησιμοποιούν παραγάδια και δίχτυα, υπάρχουν κάποιες συγκρούσεις για τα αλιευτικά πεδία.

Στον Πατραϊκό Κόλπο και στη Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού επικρατεί η Μέση (60%) και Παράκτια (30%) αλιεία, ενώ ένας ελάχιστος αριθμός ασχολείται με την Υπερπόντια Αλιεία. Παρότι υπάρχουν αρκετά πεδία και πληθώρα ειδών και ποσοτήτων αλιευμάτων, η εκμετάλλευση δεν είναι ικανοποιητική και οι λόγοι μέχρι στιγμής παραμένουν άγνωστοι.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

Ως «Αλιευτικά Εργαλεία» χαρακτηρίζονται τα διάφορα μέσα και σύνεργα, με τα οποία ο άνθρωπος πραγματοποιεί τη σύλληψη των αλιευμάτων. Στη χώρα μας τα αλιευτικά εργαλεία υπάρχουν σε πολλούς τύπους και είναι γνωστά μεταξύ των ψαράδων με πάρα πολλά ονόματα.

Τα αλιευτικά εργαλεία διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες, ανάλογα με :

- Τον τρόπο χρησιμοποίησής τους
- Το υλικό κατασκευής
 - Στην πρώτη κατηγορία έχουμε τις εξής υποδιαιρέσεις :

1) Δυναμικά Εργαλεία

Σε αυτά ανήκουν αφενός μεν, τα χρησιμοποιούμενα σαν συρόμενα στο βυθό των θαλασσών και των λιμνών, όπως οι μηχανότρατες, οι τράτες, αφετέρου δε τα κυκλικά δίχτυα, όπως τα γρι-γρι (ημέρας και νύχτας) και τα γριγράκια.

2) Στατικά Εργαλεία

Αυτά αλιεύουν εν στάση. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν τα δίχτυα (με χαρακτηριστικούς αντιπροσώπους απλάδια, μανωμένα, μισομανωμένα ή κλαμπανόδιχτα και καλαμιωτά) και τα παραγάδια κάθε μεγέθους (μικρά-μιέτζα ή μεσαία και μεγάλα).

3) Μόνιμες ή Ημιμόνιμες Εγκαταστάσεις

Συναντάμε τους εξής αντιπροσώπους : σταφνοκάρι, πεζόβολος, βολκοί, κιούρτοι, κοφινέλα, διχτυωτές παγίδες και τα θυννεία.

4) Άλλες Μέθοδοι Αλιείας

Εδώ υπάγονται αλιεία με βόλασμα, πυροφάνι, τράινα, συρτή, βαντάκια, λεντισιά ή τσέτα), χημικές ουσίες, εκρηκτικές ύλες και ηλεκτραλιεία.

➤ Στην δεύτερη κύρια κατηγορία συναντάμε τις εξής υποδιαίρεσεις :

5) Διχτυωτά Εργαλεία : με χαρακτηριστικό αντιπρόσωπο τα δίχτυα.

6) Αγκιστρωτά Εργαλεία : με χαρακτηριστικό αντιπρόσωπο τα παραγάδια.

ΜΕΡΟΣ Α. ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΡΟΜΕΝΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

A. Μηχανότρατα

Η αλιεία με μηχανότρατα διενεργείται από μηχανοκίνητο σκάφος υψηλής υποδύναμης, το οποίο βρίσκεται σε κίνηση με σύρση της τράτας στο βυθό ή στα διάφορα στρώματα από το βυθό μέχρι την επιφάνεια. Η αλιεία της μηχανότρατας διενεργείται κυρίως σε ομαλούς βυθούς.

Τα αλιευτικό εργαλείο «μηχανότρατα» είναι συρόμενο. Κατά τη σύρση παρουσιάζονται μεγάλες αντιστάσεις, γι' αυτό και τα σκάφη είναι ειδικής κατασκευής και έχουν μηχανές μεγάλης ισχύος, μιας ισχύος που οπωσδήποτε ξεπερνά τους 25 HP.

Οι μηχανότρατες διακρίνονται σε ημέρας και νύχτας. Οι διαφορές τους εστιάζονται στη κατασκευαστική πλευρά του σάκου αλίευσης (μήκος, διαστάσεις ματιών). Επίσης είναι προφανές ότι έχουν διαφορετικά αλιεύματα .

Διαφορές μηχανότρατας ημέρας και νύχτας.

	Ημέρας	Νύχτας
Πετσάλι	Τουλάχιστον 18 mm	τουλάχιστον 13 mm
Γούλες	25 mm	15mm
Μπάντες	50 mm	40 mm

Το αλιευτικό εργαλείο της μηχανότρατας αποτελείται από τα εξής τμήματα :

- Δίχτυ (είναι περισσότερο ονομαστό ως τράτα)
- Πόρτες ή υδραετοί
- Συρματόσχοινα σύρσης και αλιείας

Το δίχτυ της μηχανότρατας, ή αλλιώς «τράτα» έχει σακοειδή μορφή περί τα 50 m.

Αποτελείται : από τον **Σάκο**, τις **Γούλες** (με άνοιγμα ματιών 15-25 mm) και τις **Πλευρές** ή **μπάντες** (με άνοιγμα ματιών 40-50 mm).

Ο **σάκος** αποτελείται από δύο τμήματα : το **Πετσάλι** ή **κατάκωλο** (με άνοιγμα ματιού 15-18 mm) και την **κόψη** (με μεγαλύτερο άνοιγμα ματιών).

Προεκτάσεις των πλευρών του σάκου (κόψη), είναι οι γούλες και συνέχεια των τμημάτων αυτών οι πλευρές (πάντες) της τράτας.

Ανάμεσα στα φύλα που αποτελούνται οι γούλες διακρίνουμε το **Τσέλο** και τον **Μπούκο** που υπάρχουν αντιστοίχως στο επάνω και κάτω μέρος της γούλας.

Το κάτω μέρος του σάκου το περιβάλλει ένα κομμάτι από δίχτυ (από βαμβακερό νήμα ή συνθετικό) και ονομάζεται **Στρώση** ή **Καπλαμάς**. Η στρώση προστατεύει το σάκο απ' τις τριβές που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της σύρσης.

Το στόμιο του σάκου ονομάζεται **μπούκα** ή **μπούκος** και τα δύο χείλη της μπούκας ονομάζονται **άνω** και **κάτω καπάκι** ή **άνω** και **κάτω γραντί**. Το κάτω χείλος είναι αρκετά πιο πίσω.

Οι πλευρές καταλήγουν σε τριγωνικά τμήματα τα οποία λέγονται **μάτσα** ή **παστέκα**. Είναι κατασκευασμένα από ξύλο, σχοινί ή και σίδηρο. Στην κορυφή κάθε τριγώνου δένονται τα συρματόσχοινα σύρσης μήκους 150-200 m που ονομάζονται **μπαστουνόσχοινα** και καταλήγουν στις πόρτες.

Στη δεξιά παστέκα και στην κορυφή του τριγώνου δένεται ένα σχοινί το οποίο καλείται **γαϊδουρόσχοινο** και καταλήγει στο πετσάλι

(κάτω τμήμα σάκου) όπου και δένεται, προκειμένου κατά την διάρκεια σύρσης να κρατάει τα αλιεύματα μέσα σ' αυτόν.

Στο κατώτερο τμήμα του σάκου υπάρχει ένα σύστημα κλεισίματος του σάκου ώστε κατά την ανέλκυση της τράτας εύκολα να ανοίγεται προκειμένου να συλλέξουμε τα αλιεύματά μας.

Φωτογραφία. Μηχανότρατα

Άλλα στοιχεία που είναι απαραίτητα να αναφερθούν είναι :

Είδος εργαλείου : Μηχανότρατα

Σχοινί πλωτήρων : 30,60 m

Σχοινί μολύβδων : 46,50 m

Περιφέρεια στομίου¹ : 63,50 m

Μπαστούνόσχοινα : 216,00m PA + FE 20 – 24

Ζυγιά : 6,30 + 6,40 m PA + FE

Πόρτες : 2,00 x 1,20 m FE ή ξύλο

Σύρμα σύρσης : 11

Χαρακτηριστικά σκάφους

Ολικό μήκος : 25 m

Χωρητικότητα : 80 κόρους

Ιπποδύναμη : 450 HP

Επιδιωκόμενο αλιεύμα : Βενθικά – Βενθοπελαγικά ψάρια

1. Ως περιφέρεια στομίου εκφράζεται η περίσσια του κεντρικού τμήματος της τράτας ως προς το μήκος του σχοινιού των πλωτήρων

Περιγραφή πόρτας μηχανότρατας

- Ονομασία : πόρτες ή υδραετοί.
- Σχήμα : ορθογώνιο παραλληλόγραμμο.
- Υλικό κατασκευής : σίδηρος ή ξύλο.
- Βάρος : επηρεάζεται απ' τις διαστάσεις που έχουν και από την απόδοση της μηχανής του σκάφους.
- Διαστάσεις : ποικίλουν ανάλογα με την ισχύ της μηχανής.

Έτσι μια μηχανότρατα υποδύναμης 300 HP χρησιμοποιεί πόρτες με τις εξής διαστάσεις :

- Μήκος : 1,80 m
- Πλάτος : 1,20 m
- Πάχος : 1-3 cm

Πλευρά σύρσης : Σύρεται κατά την μεγάλη πλευρά δηλαδή την πλευρά του μήκους. Η πλευρά που σύρεται ενισχύεται από σιδερένια επένδυση έτσι ώστε να εξουδετερώνονται οι τριβές κατά την σύρση.

Μήκος συρμάτων σύρσης : Ισούνται με το 3πλάσιο ως 5πλάσιο του βάθους που διενεργείται η αλιεία και έχει άμεση σχέση με την ταχύτητα του σκάφους.

Τα παραπάνω σχετίζονται με την ακόλουθη σχέση :

$$\{ L = (3 - 5) x \} F (u)$$

όπου : L = μήκος συρμάτων

x = βάθος περιοχής όπου διενεργείται η αλιεία

Μια χαρακτηριστική πόρτα μηχανότρατας φαίνεται παρακάτω.

Κάποια άλλα λειτουργικά – τεχνικά χαρακτηριστικά της μηχανότρατας είναι τα παρακάτω :

Βήματα αλιείας : Τράτα, συρματόσχοινα σύρσης (μπαστούνόσχοινα), πόρτες και σχοινιά αλιείας.

Διάρκεια σύρσης : 30 λεπτά έως 8 ώρες ή και περισσότερο. Η διάρκεια σύρσης εξαρτάται και απ' το βυθό.

Απόδοση μηχανότρατας : Εξαρτάται από το βάρος των υδραετών και την κλίση η οποία ρυθμίζεται από το σταυροειδές σύστημα που υπάρχει σε κάθε πλευρά.

Ταχύτητα σκάφους (εν ώρα αλιείας) : 2-5 μίλια / ώρα.

Αριθμός ατόμων πληρώματος : 5-7 μαζί με τον καπετάνιο. Στο τέλος της καλάδας το σκάφος σταματά ώστε να γίνει η ανέλκυση της τράτας.

Αλιεύματα : Βενθικά – βενθοπελαγικά είδη όπως : βακαλάος, μπαριμπούνι, κουτσομούρα, καλαμάρι, μαρίδα, λιθρίνι, γαρίδες κ.α.

Αλιευτικά κέντρα : Μεσολόγγι, Ναύπακτος, Αστακός.

Για να χορηγηθεί άδεια αλιείας σε μηχανότρατα πρέπει να πληρεί τις παρακάτω προϋποθέσεις.

Ολικό μήκος : 14 m

Μέγιστο εξωτερικό πλάτος : 5 m

Ολικό ύψος : 2 m (τροπίδα – κατάστρωμα)

Ολική χωρητικότητα	: 28 κόρους
Μηχανή	: Δικόλινδρη
Ιπποδύναμη	: > 200 HP

Οι γενικοί περιορισμοί που ισχύουν για την μηχανότρατα, ένα συρόμενο εργαλείο που προκαλεί πολλές ζημιές στα ιχθυοαποθέματα είναι οι ακόλουθες :

- Απαγορεύεται από 1^η Ιουνίου – 30^η Σεπτεμβρίου. Σφραγίζονται τα βαρούλκα και τα συρματόσχοινα.
- Απαγορεύεται η αλιεία με μηχανότρατες σε απόσταση μικρότερη από 1 ναυτ. Μίλι από τις ηπειρωτικές και τις νησιωτικές ακτές.
- Απαγορεύεται η αλιεία σε απόσταση 2-3 μιλίων από εκβολές ποταμών, εισοδευτικών στομιών ψαριών και διβαριών.
- Απαγορεύεται να αλιεύσουμε ποσότητες μεγαλύτερες του 10% σε αφρόψαρα, γαύρο, σαρδέλα.
- Απαγορεύεται η αλιεία εντός των 3 ναυτικών μιλίων από τις ακτές ή της ισοβαθούς των 50 μέτρων, όταν το μήκος αυτό απαντάται σε μικρότερη απόσταση.

Σημειώνεται ότι αν το βάθος αυτό (50μ.) βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση από αυτήν του ενός ναυτικού μιλίου από την ακτή, σε καμία περίπτωση η μηχανότρατα δεν μπορεί να εισέλθει μέσα στην ζώνη του ενός ναυτικού μιλίου.

Ειδικοί περιορισμοί (τοπικοί – χρονικοί)

- Απαγορεύεται η αλιεία σε απόσταση 3 ναυτικά μίλια από τις ακτές και εκβολές ποταμών και συγκεκριμένα στην περιοχή των ιχθυοτροφείων του Μεσολογγίου, από το ακρωτήριο Μπούχαρι, όπου και ο φάρος, μέχρι του νότιου άκρου της νησίδας Οξειάς, όλο το χρόνο (άρθρο 6 Β.Δ. 917/66).
- Απαγορεύεται η αλιεία για 9 μήνες εσωτερικά της γραμμής που ενώνει το ακρωτήριο Άραξος με την άκρη Σκρόφι της Αιτωλοακαρνανίας (άρθρο 9 Β.Δ. 917/66).

B. Βιντζότρατα

Είναι δυναμικό εργαλείο, έχει μορφή σακοειδή και σύρεται στο βυθό όταν αλιεύει. Το σκάφος της βιντζότρατας είναι μικρό, ξύλινο και μηχανοκίνητο. Το δίχτυ της είναι κατασκευασμένο από νήματα όχι μόνο βαμβακερά αλλά και συνθετικά (κυρίως νάιλον).

Φωτογραφία. Βιντζότρατα.

Η τράτα αποτελείται από τα εξής τμήματα :

- **Σάκος** : Είναι το κατώτερο τμήμα του σχηματισμού με μικρό άνοιγμα ματιών (8 – 10 mm)
- **Γούλες** : Είναι συνέχεια του σάκου και έχει άνοιγμα ματιού 12 mm.
- **Πλευρές ή πάντες** : Διακρίνονται στα σκέτια, ρουάλια, μεσιανά, κόντρα και κιάρα.

Το κατώτερο σημείο του σάκου λέγεται **πετσάλι** ή **κατάκωλο**.

Το άνοιγμα ματιών είναι συνεχώς αυξανόμενο από τα σκέτια προς τα κιάρα με άνοιγμα ματιών 300mm.

Οι πλευρές της τράτας προσδέονται στα ματσόξυλα τα οποία με τη σειρά τους προσδέονται στις παστέκες. Σ' αυτές προσδέονται τα δύο σχοινιά σύρσης με μέγιστο μήκος περί τα 60 m.

Ο αριθμός ατόμων που χρησιμοποιούνται είναι 3 – 5 άτομα.

Ο τρόπος ρίψης της τράτας είναι σε σχήμα ημικύκλιο. Αλιεύει σε κοντινή απόσταση απ' την ακτή.

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Μήκος γούλας : 20 – 22 m

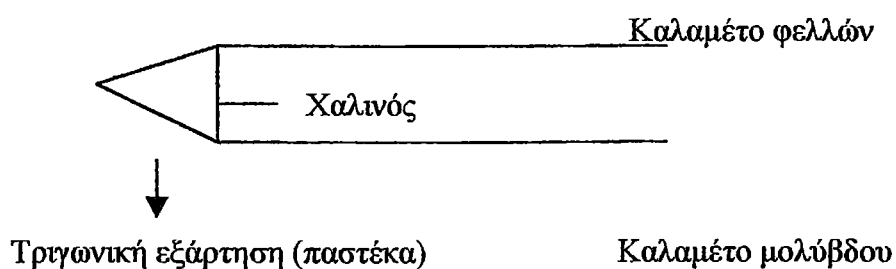
Μήκος πλευράς : 300 – 340 m

Περιφέρεια στομίου : 97 – 135 m (είναι το μήκος της περιφέρειας που θα σχημάτιζε το εργαλείο στο ύψος του στομίου, εάν όλα τα μάτια ήταν τεντωμένα και κλειστά).

Το μήκος και των δύο πλευρών, ενωμένα σε ευθεία θα πρέπει να καλύπτουν τα $\frac{3}{4}$ του συνολικού μήκους του εργαλείου. Πρέπει επίσης να επισημανθεί η ακόλουθη ικανή και αναγκαία συνθήκη σε σχέση με την τράτα.

Σχοινί μολύβδων > Σχοινί πλωτήρων .

Μετά τις πάντες συναντάμε το χαλινό ο οποίος μαζί με το καλαμέτο των φελλών και των μολύβδων καταλήγει στη βάση της τριγωνικής εξάρτησης (παστέκα).

Τρόπος ρίψης τράτας : κυκλικά

Απόσταση από ακτή : κοντά

Αλιευτικό πεδίο : ομαλοί βυθοί

Στα σχοινιά σύρσης δένονται τα **γριποβάρελα** : Όσο πιο μακριά δένονται τα γριποβάρελα απ' το δίχτυ, τόσο αυξάνεται το αλιευτικό πεδίο κατά την οριζόντια έννοια. Δένονται στο 1^ο εως το 3^ο τεμάχιο σχοινιών.

Έτσι έχουμε στο

1^ο τεμάχιο σχοινιών δένονται 3-4 γριποβάρελα, στο

2^ο τεμάχιο δένονται 5-12 και στο

3^ο τεμάχιο δένονται 5-20 γριποβάρελα

Ακολούθως φαίνεται η κατανομή των γριποβάρελων πάνω στα σχοινιά σύρσης

Χαρακτηριστικά σκάφους

Ολικό μήκος : 9,5 m

Χωρητικότητα : 5 κόρους

Ιπποδύναμη : 135 HP

Επιδιωκόμενο αλίευμα : Βενθοπελαγικά ψάρια και γενικότερα βενθοπελαγικά είδη (χταπόδια).

Αποδοτικές σύρσεις : 2 αποδοτικές σύρσεις (την αυγή η οποία λέγεται **καλάδα «άλμπα»** και το δειλινό η οποία λέγεται **καλάδα «σέρα»**).

ΑΙΙΕΥΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΟΠΟΔΑ	<i>Loligo vulgaris</i>	Κολοκύθι
	<i>Octopus vulgaris</i>	Χταπόδι
	<i>Eledone moschata</i>	Μοσχός
	<i>Sepia officinalis</i>	Σουπί
ΠΕΛΑΓΙΚΑ	<i>Sardina pilchardus</i>	Σαρδέλλα
	<i>Scorpaenopsis scorpaenoides</i>	Σκουμπρί
ΨΑΡΙΑ	<i>Scomber japonicus colias</i>	Κολιός
	<i>Trachurus sp.</i>	Σπορτίδα
	<i>Belone belone</i>	Ζαργάνα
	<i>Coryphaena hippurus</i>	Κυνητός
	<i>Pomatomus saltator</i>	Γουόφι
	<i>Boops boops</i>	Γόπα
	<i>Spicara scotaris</i>	Μορτίδα
	<i>Spicara flexuosa</i>	Ταξουά
	<i>Spicara macula</i>	Μένουλα
	<i>Lithognathus mormyrus</i>	Μορμυράρα
	<i>Pagellus erythrinus</i>	Λαδρίνα
	<i>Diplodus annularis</i>	Σπάρος
	<i>Diplodus sargus</i>	Σαργός
	<i>Dentex dentex</i>	Συνταρτίδα
	<i>Dentex macrophthalmus</i>	Μαλάρι
<i>Pagrus pagrus</i>	Φαγκρί	
<i>Oblada melanoura</i>	Μελανούρα	
<i>Puntazzo puntazzo</i>	Μυτιλάκι	
<i>Spondylionoma cantharus</i>	Σκαθίρι	
<i>Mullus barbatus</i>	Κουτσουμάρα	
<i>Mullus surmuletus</i>	Μπαρμυτούνα	
<i>Sphyræna sphyraena</i>	Λούτσος	
<i>Solea vulgaris</i>	Γαύρος	
<i>Psetta maxima</i>	Καλόκλι	
<i>Atherina hepsetus</i>	Αθερίνα	
<i>Zeus faber</i>	Χριστούγεννα	
<i>Trachinus draco</i>	Δράκονα	
<i>Trisopterus minutus capelanus</i>	Σόκο	
<i>Lophius sp.</i>	Πεσκαδάριον	
<i>Labrus sp.</i>	Χαύσος	

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

- Το σκάφος δεν επιτρέπεται να απέχει πάνω από 70 m από την ακτή.
- Η αλιεία επιτρέπεται κατά την διάρκεια της ημέρας καθώς και 1 ώρα πριν την ανατολή και 1 ώρα μετά την δύση.
- Απαγορεύεται η αλιεία με βιντζότρατα τους μήνες Ιούνιο έως και Σεπτέμβριο σε ανοιχτές θάλασσες και Μάιο έως Οκτώβριο σε κλειστούς κόλπους.
- Το άνοιγμα του ματιού του διχτυού στο σάκο (πετσάλι), ορίζεται στα 8 χιλιοστά τουλάχιστον, κατά πλευρά τετραγώνου το υπόλοιπο τμήμα του σάκου τουλάχιστον 10 χιλιοστά και οι γούλες 12 χιλιοστά τουλάχιστον.

Από τα σκέτια προς κιάρα το άνοιγμα ματιού αυξάνεται και φτάνει στα ακραία τμήματα των πλευρών (κιάρα) τουλάχιστον 300 χιλιοστά.

Ειδικοί περιορισμοί (τοπικοί – χρονικοί)

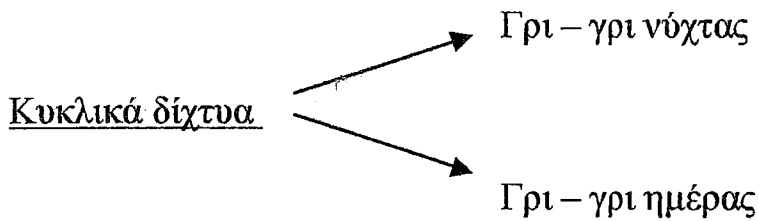
- Απαγορεύεται η αλιεία με βιντζότρατα εντός και εκτός της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού, δηλαδή από κάθε ακτής, όχθης ή λούρου αυτής όλο το χρόνο (άρθρο 4 Β.Δ. 817/66).

- Απαγορεύεται η αλιεία με βιντζότρατα εσωτερικά της νοητής γραμμής που ενώνει το ακρωτήρι φρουρίου Παντοκράτορα Πρέβεζας με το ακρωτήρι Σκύλλα Αιτωλοακαρνανίας (άρθρο μόνο Π.Δ. 234/79).
- Απαγορεύεται η αλιεία με βιντζότρατα για 6 μήνες (1^η Μαΐου – 31^η Οκτωβρίου) στη θαλάσσια περιοχή η οποία καθορίζεται από τις νοητές γραμμές Ρίου – Αντιρρίου και Άκρας Δρέπανο – Άκρας Μόρνου Ναυπάκτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΥΚΛΙΚΑ ΔΙΧΤΥΑ (Γρι-γρι)

Σ' αυτή την κατηγορία θα αντιμετωπίσουμε δύο χαρακτηριστικά είδη τα οποία έχουν λίγες διαφορές.

Τα κυκλικά δίχτυα, όπως το λει και το όνομά τους ρίχνονται κυκλικά στο σημείο όπου έχουν εντοπιστεί τα ψάρια και τα περικλείουν με σύσφιξη του κάτω μέρους τους με την βοήθεια κρίκων και ειδικού συρματόσχοινου που καλείται **στίγκα**.

Φωτογραφία. Γρι – γρι

Α. Γρι – γρι νύχτας

Το γρι – γρι νύχτας αποτελείται από :

(α) 1 σκάφος ξύλινης ή σιδερένιας κατασκευής, το οποίο έχει μηχανή και καλείται **προτοκάϊκο** ή **καλαροκάϊκο** και είναι το κυρίως σκάφος.

(β) 1 μικρότερο σκάφος ξύλινης κατασκευής χωρίς μηχανή και καλείται **δευτεροκάικο** ή **πρυμναίο** και είναι βοηθητικό σκάφος. Πολλές φορές απουσιάζει και ειδικά τα τελευταία χρόνια τείνει να εξαλειφθεί.

Περιγραφή διχτυού

Σχήμα : ορθογώνιο παραλληλόγραμμο

Μήκος : μέχρι 350 οργιές

Άλτος : μέχρι 50 οργιές

Άνοιγμα ματιού : τουλάχιστον 7 χιλιοστά

Το δίχτυ αποτελείται από :

(α) Επιμήκη τμήματα που λέγονται **φέρσες** και ο αριθμός τους είναι ανάλογος με το άλτος του διχτυού.

(β) Τον **σάκο** ο οποίος καταλαμβάνει μια επιφάνεια 400 m^2 (20 x 20m).

Παρατήρηση Το άλτος των διχτυών των γρι γρι είναι δυνατόν να μειώνεται από το μέσον προς τα άκρα του, έτσι ώστε τα ακραία τμήματα του διχτυού καλούνται **τσιμούχες** να έχουν άλτος ίσο περίπου με τα $2/3$

του μεσαίου τμήματος ώστε να δημιουργείται πραγματικός σάκος κατά την αλιεία.

Φωτογραφία. Δίχτυ γρι – γρι.

Στις μεγάλες πλευρές προσδέονται σχοινιά που έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :

Υλικό κατασκευής : Συνθετικές ίνες πολυαμίδης

Πάχος (διάμετρος) : 8 – 14 mm

Τα σχοινιά αυτά ονομάζονται **καλαμέτα**.

Διακρίνουμε δύο καλαμέτα :

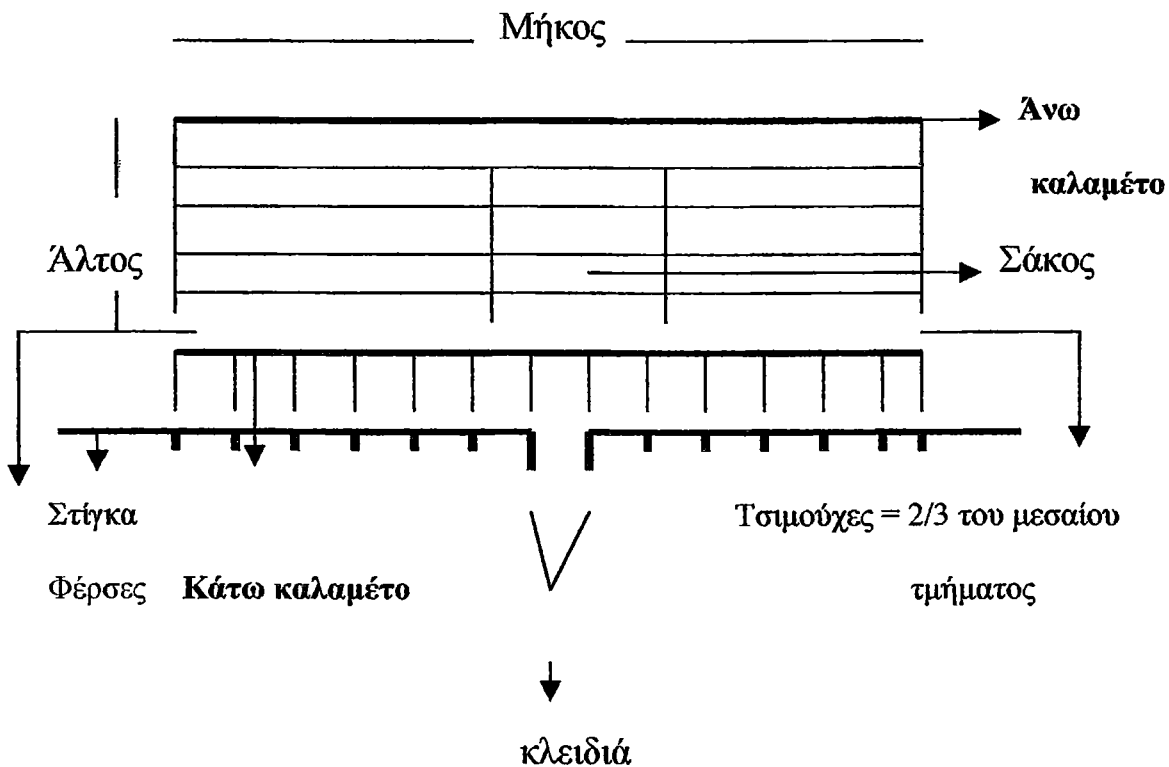
α) Το **άνω καλαμέτο** όπου προσαρμόζονται πλωτήρες από πλαστικό ώστε να συγκρατούν το δίχτυ κάθετο προς την επιφάνεια του νερού.

β) Το **κάτω καλαμέτο** όπου προσαρμόζονται βαρίδια από μόλυβδο και χρησιμεύει για την ταχύτερη λήψη της κατακόρυφης θέσης, αυτής που πρέπει να έχει κατά την αλιεία.

Επίσης στο καλαμέτο των μολύβδων δένονται μικρά τεμάχια σχοινιών – κάθε 5 - 7 m – στα άκρα των οποίων έχουν προσαρμοστεί σιδερένιοι δακτύλιοι. Οι δακτύλιοι που αντιστοιχούν στο μέσο του σάκου λέγονται **κλειδιά**.

Στα κλειδιά προσδέεται ένα συρματόσχοινο μήκους ίσο με το μισό του δικτυού. Τα συρματόσχοινα αυτά διέρχονται από τους δακτυλίους και αποτελούν την καλούμενη **στίγκα**, με την οποία επιτυγχάνεται η σύσφιξη του κάτω μέρους του δικτυού και συνεπώς ο εγκλωβισμός των ψαριών..

Σχηματική παράσταση δικτυού γρι-γρι νύχτας.

Απόδοση διχτυού

Η απόδοση του διχτυού εξαρτάται από το μήκος των τεμαχίων των σχοινιών. Αν είναι μικρότερη από 50 cm και το δίχτυ κατά την περίοδο αλιείας εφάπτεται στο βυθό τότε θα μετατραπεί σε συρόμενο. Η απόδοση εξαρτάται επίσης και από την ένταση του φωτός και συγκεκριμένα είναι ανάλογη αυτής.

Γενικά η αλιεία με γρι – γρι νύχτας στηρίζεται στον θετικό φωτοτροπισμό.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

- Τα γρι – γρι νύχτας εργάζονται τις ασέληνες νύχτες ή τις ασέληνες ώρες της νύχτας. Η χρονική περίοδο αλιείας είναι 22 – 23 ημέρες τον μήνα. Συνολικά έχουμε 8 αλιευτικά σκοτάδια ετησίως.
- Το άνοιγμα ματιού του διχτυού στο σάκο είναι μεγαλύτερο από 7 χιλιοστά, κατά πλευρά τετραγώνου.
- Απαγορεύεται η αλιεία σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων από την ακτή, ή σε βάθος θάλασσας μικρότερο από 30 μέτρα, εάν το βάθος αυτό βρίσκεται σε μικρότερη απόσταση από 300 μέτρα.
- Το μήκος των διχτυών δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερο από 800 μέτρα μήκος και 120 μέτρα ύψος.
- Ολική απαγόρευση αλιείας για το γρι – γρι νύχτας κατά το χρονικό διάστημα 15 Δεκεμβρίου μέχρι τέλος Φεβρουαρίου κάθε χρόνο.
- Απαγορεύεται η αλιεία σε απόσταση μικρότερη από 500 μέτρα ακτινοειδώς από τις σταθερές αλιευτικές εγκαταστάσεις των θυννείων, εφόσον αυτές βρίσκονται σε λειτουργία και σε απόσταση μικρότερη από 1.000 μέτρα από τα στόμια των ιχθυοτροφείων, εφόσον αυτά είναι ανοιχτά για εσοδεία.

- Απαγόρευση αλιείας με γρι – γρι νύχτας, εφόσον το εργαλείο χρησιμοποιείται ως συρόμενο.
- Απαγορεύεται η αλιεία με γρι – γρι νύχτας κατά την πανσέληνο, καθώς επίσης 2 μέρες πριν και 2 μέρες μετά από αυτή.
- Απαγορεύεται η αλιεία με γρι – γρι νύχτας, εφόσον η ένταση της φωτεινής πηγής υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες κεριά ανά μονάδα φωτισμού (ρομπότ), εφόσον ο αριθμός των ρομπότ υπερβαίνει το πέντε και εφόσον το χρησιμοποιούμενο φως δεν καλύπτεται από πάνω με καταυγαστήρα.

Αλιεύματα

Τα γρι – γρι νύχτας αλιεύουν κυρίως πελαγικά ψάρια όπως : γαύρος, σαρδέλα, κολιός, γόπες, σαυρίδια, κοκκάλια κ.α.

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί

- Απαγορεύεται η αλιεία όλο το χρόνο στην θαλάσσια περιοχή που καθορίζεται απ' τις νοητές γραμμές που ενώνουν τα ακρωτήρια Ρίο και Αντίρριο και το Φανό άκρης Δρέπανο της Αχαΐας με το Φανό Μόρνο της Ναυπάκτου.

- Απαγορεύεται η αλιεία με κυκλικά δίχτυα (γρι – γρι) νύχτας από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε χρόνου σε απόσταση μικρότερη των 3 ναυτικών μιλίων από τις ακτές των ιχθυοτροφείων Μεσολογγίου και μάλιστα από τις εκβολές του Ευήνου ποταμού μέχρι τις εκβολές του Αχελώου ποταμού.

B. Γρι – γρι ημέρας

Αλιεύουν την ημέρα αλλά και την νύχτα χωρίς όμως την παρουσία φωτός, συνεπώς απουσιάζουν τα ρομπότ.

Αποτελείται από το **πρωτοκάικο** ή **καλαροκάικο** και το **δευτεροκάικο** ή **πρυμναίο**, το οποίο πολλές φορές απουσιάζει.

Φωτογραφία. Γρι – Γρι ημέρας

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Το σχήμα του παρουσιάζει ομοιότητες (είναι ίδιο αλλά διαφέρει στις διαστάσεις) με το γρι – γρι νύχτας.

Το γρι – γρι ημέρας έχει τις εξής διαστάσεις :

Μήκος : μέχρι 400οργιές.

Άλτος : μέχρι 45 οργιές.

Άνοιγμα ματιών : Τουλάχιστον 20 χιλιοστά (συνήθως μέχρι 30 χιλ.)

Αλιεύματα

Αλιεύουν παλαμίδες, τόνους, κολιούς, γόπες, σαυρίδια και γενικά ψάρια κάθε κατηγορίας.

Παρατηρήσεις

Η αλιεία των γρι – γρι ημέρας όταν διενεργείται την νύχτα στηρίζεται στην ιδιότητα που έχουν μερικά είδη ψαριών να φωσφορίζουν. Ο τρόπος αυτός λέγεται **διαμακό** ή **γιακαμό**.

Ένα χαρακτηριστικό που παρατηρούμε και στα δύο είδη γρι – γρι (ημέρας – νύχτας) αποτελεί η **χάρη** η οποία εκφράζεται ως η περίσσεια του κεντρικού τμήματος του διχτυού ως προς το μήκος του σχοινιού των πλωτήρων και υπολογίζεται ως η θετική διαφορά της τιμής 1 αν αφαιρέσουμε τον λόγο αρματώματος.

Δηλαδή $E = \text{λόγος αρματώματος} = \text{χρησιμοποιούμενο τμήμα σχοινιού} / \text{αντίστοιχο τμήμα διχτυού για την συρραφή του}$.

Συνεπώς : $\text{Χάρη} = 1 - E$ (θετική διαφορά ή απόλυτη)

Η χάρη για τα γρι – γρι νύχτας είναι από 5-20 % και για τα γρι – γρι ημέρας είναι από 5-18%.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

- Το άνοιγμα ματιού του δίχτυου στο σάκο του γρι-γρι ημέρας πρέπει να είναι τουλάχιστον 20 χιλιοστά, κατά πλευρά τετραγώνου.
- Απαγορεύεται η αλιεία σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων από την ακτή, ή σε βάθος θάλασσας μικρότερο από 30 μέτρα, αν το βάθος αυτό ευρίσκεται σε μικρότερη απόσταση από το 300 μέτρα.
- Ολική απαγόρευση αλιείας για το γρι – γρι ημέρας κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο κάθε χρόνο.
- Απαγόρευση αλιείας σε απόσταση 500 μέτρων ακτινοειδώς από τις σταθερές αλιευτικές εγκαταστάσεις των θυννείων, εφόσον αυτές βρίσκονται σε λειτουργία και σε απόσταση 1000 μέτρων από τα στόμια ιχθυοτροφείων, εφόσον αυτά είναι ανοιχτά για εσοδεία.
- Απαγόρευση αλιείας με γρι – γρι ημέρας εφόσον το αλιευτικό εργαλείο χρησιμοποιείται ως συρόμενο.

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί

- Απαγορεύεται η αλιεία με κυκλικά δίχτυα (γρι – γρι) ημέρας απ' την 1^η Ιανουαρίου έως το τέλος Μαΐου κάθε χρόνου σε απόσταση μικρότερη των 3 ναυτικών μιλίων από τις ακτές των ιχθυοτροφείων

Μεσολογγίου και μάλιστα απ' τις εκβολές του Ευήνου ποταμού μέχρι τις εκβολές του Αχελώου ποταμού.

ΜΕΡΟΣ Β ΣΤΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΧΤΥΑ

Είναι τα αλιευτικά εργαλεία τα οποία είναι κατασκευασμένα ως επί το πλείστον από συνθετική ύλη ή νάυλον (παλιότερα ήταν βαμβακερά) κυρίως νάυλον και αλιεύουν εν στάσει αφού δρουν ως φράγματα μέσα στη θάλασσα και εμποδίζοντας την πορεία των αλιευμάτων τα συλλαμβάνουν. Ψαρεύουν στην επιφάνεια των υδάτων, στον πυθμένα, αλλά και στα μεσόνερα.

Φωτογραφία. Καΐκι για την αλιεία δικτυών.

Τα δίχτυα ανάλογα με το επιδιωκόμενο είδος που θέλουν να αλιεύσουν διαφέρουν. Ωστόσο υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά που ισχύουν σε όλα τα στατικά δίχτυα. Τα δίχτυα έχουν μορφή ορθογωνίου παραλληλογράμμου. Στις μεγάλες πλευρές τους τα δίχτυα αρματώνονται σε καλαμέτα · στο πάνω καλαμέτο που λέγεται καλαμέτο των φελλών ή πλωτήρων ή αλλιώς καζίλι των πλωτήρων και είναι ένα σχοινί πάνω στο οποίο αρματώνεται το δίχτυ στην πάνω πλευρά. Σ' αυτό το καζίλι σε όλο του το μήκος αναρτώνται πλωτήρες που βοηθούν στο «σήκωμα» του δικτυού προς τα πάνω. Το κάτω καλαμέτο βρίσκεται απέναντι απ' το άνω καλαμέτο και λέγεται καλαμέτο των μολύβδων ή καζίλι των μολύβδων και είναι ένα σχοινί πάνω στο οποίο αρματώνεται το δίχτυ στην κάτω του πλευρά. Σ' αυτό το καζίλι σε όλο του το μήκος αναρτώνται βάρη από μολύβδο. Υπάρχει και καζίλι των μολύβδων που περιέχει τα βαρίδια στο εσωτερικό του και λέγεται μολυβδόσχοινο. Η αναλογία των πλωτήρων σε σχέση με τα μολύβια εξαρτάται απ' τον τρόπο χρήσης του δικτυού (π.χ. στα αφρόδικτα υπερτερούν οι πλωτήρες ενώ στα δίχτυα του βυθού η άνωση των πλωτήρων πρέπει να είναι μικρότερη απ' το βάρος των μολύβδων ενώ για τα δίχτυα που ψαρεύουν στα μεσόνερα οι αναλογίες της άνωσης των πλωτήρων σε σχέση με το βάρος των μολύβδων ποικίλουν.

Τα δίχτυα αυτά είναι κατασκευασμένα από νήματα πολύ λεπτά και εύκαμπτα για να συλλαμβάνουν καλύτερα το ψάρι και ακόμη πρέπει να είναι λιγότερο ορατά για να αποφύγουν τον εκφοβισμό του ψαριού.

Παλιότερα τα δίχτυα ήταν κατασκευασμένα από φυσικές ίνες με αποτέλεσμα να είναι χοντρά τα νήματα του δικτυού και έτσι να είναι ορατά στα ψάρια καθώς επίσης φθείρονταν ευκολότερα και ήθελαν προστασία (π.χ. στέγνωμα στον ήλιο). Έτσι με τις συνθετικές ίνες και κυρίως το νάιλον απαλλαχθήκαμε από τα δύο παραπάνω σημαντικά μειονεκτήματα.

Με τα δίχτυα μπορούν να αλιευθούν τα περισσότερα είδη τα οποία παρουσιάζουν οικονομικό όφελος μεταβάλλοντας τα χαρακτηριστικά του δικτυού (αναλογία πλωτήρων – μολύβδων, διαστάσεις ματιών, άλτος, μανοί, αρμάτωμα).

Ανάλογα με τους μανούς (πρόσθετο τμήμα του δικτυού) τα δίχτυα χωρίζονται στα :

α) Μανωμένα

β) Απλάδια και

γ) Σύνθετα (Μισομανωμένα, Κλαμπανόδικτα, Κλάμπανα)

α) Μανωμένα

Τα δίχτυα αυτά αποτελούνται από τρία τμήματα : από το κυρίως δίχτυ, και δύο άλλα τμήματα δικτυού εκατέρωθεν αυτού με μεγαλύτερο άνοιγμα ματιών

Αυτή η κατασκευή διευκολύνει τη σύλληψη των ψαριών, καθ' ότι με τη βοήθεια των μανών δημιουργείται εύκολα βρόχος (θηλειά) για τα συλληφθέντα είδη. Επίσης η κατασκευή τους είναι τέτοια έτσι ώστε όταν τα δίχτυα έχουν λάβει τη θέση αλιείας, να μην είναι το κυρίως δίχτυ τεντωμένο, ούτε κατά την κατακόρυφη ούτε κατά την οριζόντια έννοια. Το πρώτο επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση «μανών» δικτυών με μικρότερο ύψος από εκείνο του κυρίως δικτυού, έτσι, ενώ τα μανά θα είναι τεντωμένα, το κυρίως δίχτυ θα είναι χαλαρό. Το δεύτερο επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση στις πλευρές του δικτυού, σχοινιών μήκους μικρότερου του ολικού μήκους του κυρίως δικτυού, έτσι, ενώ τα σχοινιά είναι τεντωμένα κατά την οριζόντια έννοια το κυρίως δίχτυ είναι χαλαρό.

Τα μανωμένα δίχτυα αλιεύουν κατά κύριο λόγο στο βυθό δηλαδή τα βάρη υπερεισχύουν της άνωσης των πλωτήρων . Ανάλογα επίσης με το

επιδιωκόμενο αλίευμα μεταβάλλονται οι διαστάσεις του δίχτυού των μανών και το άνοιγμα των ματιών.

β) Απλάδια

Αποτελούνται μονάχα από ένα τμήμα, το κυρίως δίχτυ, δεν φέρουν δηλαδή τα εκατέρωθεν τμήματα, τους μανούς. Το άνοιγμα ματιού εξαρτάται από το επιδιωκόμενο αλίευμα. Τα απλάδια χρησιμοποιούνται ως αφρόδιχτυα, ως δίχτυα για μεσόνερα και ως δίχτυα πυθμένα. Χρησιμοποιούνται για είδη τα οποία αλιεύονται εύκολα (π.χ. κουτσομούρα) καθώς επίσης και για ψάρια τα οποία όταν συλλαμβάνονται με μανωμένα δίχτυα δημιουργούν βρόγχους (θηλειές) που είναι πολύ δύσκολες στο λύσιμό τους (δυσκολεύουν το ξεψάρισμα και το λύσιμο του ψαρόκομπου ή αλλιώς «ψαριάς» όπως τα σαυρίδια και τα κοκκάλια).

Ανάλογα με τα αλιεύματα έχουμε και άλλες διαστάσεις δίχτυού καθώς επίσης και διαφορετικό άνοιγμα ματιών.

γ) Σύνθετα

Τα σύνθετα δίχτυα έχουν μεγάλο άλτος (3 μέτρα ύψος περίπου) και στο κατώτερο μέρος τους είναι μανωμένα ενώ στο ανώτερο τμήμα τους είναι απλάδια. Έτσι, αλιεύουν και ψάρια του αφρού ή των μεσόνηρων και ψάρια του πυθμένα.

Πρακτικά αποτελούνται από τρία καζίλια : το καζίλι των μολύβδων στο οποίο αρματώνονται τα τρία τμήματα του μανωμένου δικτυού στο κάτω μέρος τους, το ενδιάμεσο καζίλι που σ' αυτό αρματώνονται τα τρία τμήματα του μανωμένου δικτυού στο άνω μέρος τους και το ένα τμήμα του απλαδιού στο κάτω μέρος του και το καζίλι των πλωτήρων που σ' αυτό αρματώνεται το άνω μέρος του απλαδιού.

Η αλιεία επίσης με δίχτυα χωρίζεται και σε άλλους δύο τρόπου στο νομό Αιτωλοακαρνανίας και ευρύτερα. Ο ένας είναι να ρίχνονται το απόγευμα και να σηκώνονται το πρωί, ψαρεύοντας λοιπόν όλη τη νύχτα. Όταν χρησιμοποιούμε έτσι τα δίχτυα τα λέμε καρτέρια ή αποστατά. Ο άλλος είναι να ρίχνονται κυκλικά ή ημικυκλικά και έπειτα αφού βολάζουμε την περιοχή που επρόκειτο να αλιευθεί (δημιουργούμε τρόμο στα ψάρια είτε με φως, είτε με βολακτήρες είτε με ξύλα που χτυπούν στη θάλασσα ή στο αλιευτικό σκάφος). Τα δίχτυα μένουν στη θάλασσα πολύ λίγο σε σχέση με τα αποστατά και αυτός ο τρόπος αλιείας με στατικά

δίχτυα λέγεται βόλος και χρησιμοποιούνται δίχτυα με μεγάλο άλτος (βολόδιχτυα). Οι βόλοι γίνονται συνήθως νύχτα.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

1. Από την αλιευτική νομοθεσία (άρθρο 2 Π.Δ. 373/85) προβλέπονται τα πιο κάτω αναφερόμενα περιοριστικά μέτρα σχετικά με τη διενέργεια της ερασιτεχνικής αλιείας με δίχτυα στη θάλασσα.

α) Κάθε ερασιτεχνικό σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο επιτρέπεται να ψαρεύει με δίχτυα απλάδια (όχι μανωμένα), μήκους μέχρι εκατό (100) μέτρα και με μήκος πλευράς κάθε ματιού μεγαλύτερη από εικοσιτέσσερα χιλιοστά.

β) Δεν επιτρέπεται η ερασιτεχνική αλιεία με δίχτυα το μήνα Μάιο κάθε χρόνου.

γ) Οι ερασιτέχνες αλιείς, που αλιεύουν με δίχτυα που μένουν στη θάλασσα, υποχρεούνται να τα σημαίνουν, ώστε να είναι ορατά από τριακόσια (300) μέτρα τουλάχιστον.

δ) Κάθε ερασιτέχνης ψαράς που αλιεύει με δίχτυα, επιτρέπεται να ψαρεύει μέχρι δέκα (10) κιλά ψάρια το 24ωρο. Εξαιρείται η περίπτωση που ένα ψάρι μόνο έχει μεγαλύτερο βάρος. Επίσης επιτρέπεται η

σύλληψη ενός μόνο ψαριού του γένους των ροφοειδών (EPINERHELUS).

2. Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση δικτυών σε οποιαδήποτε φάση της αλιείας με υποβρύχιο τουφέκι (ψαροντούφεκο) (άρθρο 3 Π.Δ. 373/85 και άρθρο 1 Π.Δ. 491/78).

3. Απαγορεύεται η διενέργεια αλιείας με την βοήθεια λαμπών (λουξ) ή άλλων φωτιστικών μέσων, γνωστής με το όνομα «πυροφάνι» σε απόσταση μικρότερη των διακοσίων (200) μέτρων από θέσεις στις οποίες υπάρχουν τοποθετημένα για αλιεία δίχτυα τύπου «καρτέρια» (άρθρο μόνο Β.Δ 7-4-53).

4. Επίσης, όσοι αλιεύουν με δίχτυα, πρέπει να γνωρίζουν ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 231 του Γενικού Κανονισμού λιμένα, απαγορεύεται η αλιεία :

- Μέσα στο λιμάνι, στις συνηθισμένες πορείες των πλοίων, των διαύλων και της περιοχής παράλλαξης ή αλλαγής πορείας των πλοίων.
- Σε απόσταση μικρότερη των διακοσίων (200) μέτρων από στρατιωτικές γενικά εγκαταστάσεις καθώς και αεροδρόμια.

5. Επειδή συχνά παρατηρείται το φαινόμενο, κυρίως σε τοποθεσίες διέλευσης ψαριών, κατά το χρόνο της αλιείας με διάφορα επιτρεπόμενα δικτυωτά εργαλεία, (απλάδια, μανωμένα, κ.λ.π.), άλλοι

ψαράδες να ρίχνουν τα εργαλεία τους κοντά στα πρώτα με αποτέλεσμα να προκαλούν ζημιές σ' αυτά και να δημιουργούνται έτσι παράπονα και φιλονικίες μεταξύ των ψαράδων, αναφέρονται τα πιο κάτω στοιχεία :

- Η ρύθμιση του πιο πάνω φαινομένου με κανονισμό δεν είναι δυνατή γιατί η αλιεία είναι ελεύθερη με τα εγκεκριμένα εργαλεία, τις εποχές και στις θαλάσσιες περιοχές που επιτρέπεται αυτή.
- Επίσης δεν υπάρχει διάταξη με την οποία να δικαιολογείται η επέμβαση των αρμοδίων Αρχών για καθορισμό διαδοχικής αλιείας με τα εργαλεία αυτά, ούτε είναι λογικό το επιχείρημα που προβάλλεται ότι λόγοι εθνικοί δικαιολογούν την κατά τρόπο προνομιακό διενέργεια αλιείας.

Στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνες με την αστυνόμευση της θαλάσσιας αλιείας Λιμενικές Αρχές, παρεμβαίνουν μόνο διαιτητικά και επιδιώκουν συμβιβαστική λύση η οποία συγχρόνως προστατεύει τον ψαρά εκείνον που πρώτος έριξε στην θάλασσα τα εργαλεία για αλιεία. Δηλαδή αυτοί που κατέχουν πρώτοι τις θέσεις αλιείας πρέπει να μην παρενοχλούνται από τους αλιείς που έρχονται μετά, οι οποίοι θα πρέπει να ρίχνουν τα δίκτυα τους σε λογική απόσταση από τα εργαλεία των πρώτων.

Η διατήρηση της προτεραιότητας όμως με τη ρύψη διχτυών άχρηστων και ακατάλληλων δεν είναι επιτρεπτή (Υ.Β. 34740/3055/1-5-58).

6. Για ορισμένες κατηγορίες στατικών διχτυών, απλών ή μανωμένων (μπαρμπουνόδυχτα, αθρινόδιχτα, σαρδελόδιχτα κ.λ.π.), δεν υπάρχει στην αλιευτική νομοθεσία διάταγμα που καθορίζει τις διαστάσεις των ματιών, που θα πρέπει να έχουν τα εργαλεία αυτά. Πλην όμως με τις διατάξεις του από 26-1-54 Β. Δ/τος καθορίζεται το μήκος των ψαριών κάτω του οποίου απαγορεύεται η αλιεία και η πώληση αυτών.

Συγκεκριμένα, απαγορεύεται η αλιεία και η πώληση κάθε είδους ψαριών που έχουν μήκος μικρότερο των οκτώ (8) εκατοστών, μετρούμενο από την άκρη του ρύγχους μέχρι την νοητή γραμμή που ενώνει τα δύο άκρα του πτερυγίου της ουράς.

Εξαιρούνται τα μπαρμπούνια, κοτσομούρες, λιθρίνια, γόπες και φρίσσες που επιτρέπεται να ψαρεύονται πάνω από δέκα (10) εκατοστά, τα σκουμπριά, κολιοί, και σαυρίδια πάνω από δώδεκα (12) εκατοστά, οι γλώσσες, λίτσες και τσιπούρες πάνω από δεκατέσσερα (14) εκατοστά και οι κέφαλοι, τα λαβράκια πάνω των δεκαέξι (16) εκατοστών (άρθρο μόνο Β.Δ. 26-1-54).

Οι αλιείς που ψαρεύουν με δίχτυα που έχουν μικρές διαστάσεις ματιών (πυκνά) είναι φυσικό να αλιεύουν και ψάρια με μήκος κατώτερο του επιτρεπόμενου.

Για το λόγο αυτό, οι ψαράδες που πρόκειται να εργαστούν με αλιευτικό διχτυωτό εργαλείο που ανήκει στην πιο πάνω κατηγορία (π.χ. αθερινόδιχτο, μπαρμπουνόδιχτο κ.λ.π.), πρέπει να προσαρμόσουν τα δίχτυα τους ώστε οι διαστάσεις των ματιών τους να αποκλείουν την αλιεία ψαριών μικρών διαστάσεων (Σχετ. Υ.Β. 29834/15-5-54) προς Λ/Χ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ).

7. Τα τελευταία χρόνια σε ορισμένες περιοχές (Θερμαϊκό, Μαλιακό, Παγασητικό, Β. και Ν. Ευβοϊκό κόλπους) επιχειρείται από τους ψαράδες συστηματική εφαρμογή, στην αλιεία της μεθόδου «κουλούρα».

Η «κουλούρα» δεν είναι κανένα καινούργιο αλιευτικό εργαλείο, αλλά είναι μανωμένο δίχτυ, το οποίο κατά περίπτωση χαρακτηρίζουν και ονομάζουν έτσι οι αλιείς, ανάλογα με την προσαρμογή, το σχηματισμό και τη ρίψη του για αλιεία.

Επειδή για τη μέθοδο αυτή δεν υπάρχουν αλιευτικές διατάξεις που να καθορίζουν, ενιαία, τον τρόπο λειτουργίας της, με αποτέλεσμα να γίνονται διάφορες παραλλαγές από περιοχή σε περιοχή και ενόψη

οριστικής νομοθετικής ρύθμισης του τρόπου αυτού αλιείας, η διενέργεια αλιείας με την μέθοδο «κουλούρα», επιτρέπεται με τις παρακάτω προϋποθέσεις :

- Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μιας μόνο βάρκας.
- Τα άτομα που απασχολούνται στην αλιεία με κουλούρα δεν μπορεί να είναι περισσότερα από τρία (3) κατά βάρκα.
- Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση φωτός.
- Επιτρέπεται η διενέργεια βολάσματος χωρίς την χρησιμοποίηση χωνιού.
- Το χρησιμοποιούμενο δίκτυ θα έχει διαστάσεις : μήκος όχι μεγαλύτερο των 500 μέτρων, ύψος όχι μεγαλύτερο των 10 μέτρων, το πάνω σαρδόνι δεν θα έχει ύψος μεγαλύτερο του ενός (1) μέτρου και το κάτω σαρδόνι δεν θα έχει ύψος μεγαλύτερο των δύο (2) μέτρων.
- Το άνοιγμα των ματιών του δικτυού δεν μπορεί να είναι μικρότερο των είκοσι δύο (22) χιλιοστών (και στο μανωμένο και στο απλάδι).
- Η συλλογή (σήκωμα) του δικτυού δεν θα γίνεται με σύρση (δηλαδή με κίνηση του σκάφους προς το δίχτυ), αλλά θα γίνεται ή με βαρούλκο ή με τα χέρια.
- Η αλιεία με κουλούρα επιτρέπεται από την ανατολή μέχρι την δύση του ήλιου (Υ.Γ. 27604/18-4-84).

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί αλιείας

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού

Απαγορεύεται γενικά η αλιεία με δίχτυα εντός του μη ενοικιαζόμενου κάθε φορά χώρου της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού (άρθρο 3 Π.Δ. 435/70).

Η αλιεία με δίχτυα (απλάδια, μανωμένα, καλαμωτά κ.λ.π.) επιτρέπεται εκτός της λιμνοθάλασσας, όλο το χρόνο, σε απόσταση όμως μεγαλύτερη των πεντακοσίων (500) μέτρων από την νοητή γραμμή που ενώνει τους λούρους Τουρλίδος (μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιάς, Προκοπανίστου, Θολής και Παλαιοποτάμου (άρθρο 5 Π.Δ. 435/70 και άρθρο 62 Ν.Δ. 420/70).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΑΡΑΓΑΔΙΑ

Είναι επαγγελματικό αλιευτικό μέσο, αλλά συνήθως χρησιμοποιείται και από ερασιτέχνες ψαράδες.

Είναι εργαλείο με πολλά με πολλά αγκίστρια και αποτελείται από μία μεσινέζα ή σπάγκο που λέγεται «μάννα» πάνω στην οποία και σε αποστάσεις 3 – 4 μέτρων δένονται άλλα μικρά κομμάτια μεσινέζας που λέγονται «παράμαλα» που φέρουν αγκίστρια. Σε κάθε άκρη της μάννας υπάρχει ένα νήμα πάνω στο οποίο κρέμεται η μάννα και λέγεται «καλαδούρι», το όλο δε σύστημα, δηλαδή τα καλαδούρια είναι δεμένα σε δύο σημαδούρες που επιπλέουν. Ανάλογα με το μήκος του παραγαδιού μπορούν να υπάρχουν και περισσότερα από δύο καλαδούρια.

Το ψάρεμα με παραγάδι γίνεται ως εξής : Στην αρχή δολώνονται τα αγκίστρια και μετά αφήνεται το καλαδούρι, που το μήκος του ποικίλει ανάλογα με το βάθος της θάλασσας, δεμένο στη μάννα του παραγαδιού μ' ένα βαρίδι . Καθώς προχωράει το σκάφος ρίχνεται στη θάλασσα ένα – ένα αγκίστρι που είναι κρεμασμένα γύρω από ένα πανέρι.

Στο τέλος και αφού έχει απλωθεί όλο το παραγάδι δένεται και το άλλο καλαδούρι.

Έτσι όπως είναι απλωμένο το εργαλείο αφήνεται να ψαρέψει και σηκώνεται μετά από κάμποση ώρα.

Ανάλογα με τα βάθη της θάλασσας και τα ψάρια που προορίζονται υπάρχουν διάφορα είδη παραγαδιών. Οι ψαράδες διακρίνουν τέσσερις κατηγορίες : α) τα ψιλιά β) τα σκαθαρωτά γ) τα χοντρά και δ) τα σκυλοπαράγαδα.

Τα ψιλιά παραγάδια είναι δύο ειδών : Τα Νο 14, 15 και 13. Ψαρεύουν σε μέτρια βάθη ακόμη και την ημέρα. Προορίζονται κυρίως για λιθρίνια, μουρμούρες, σαργούς, τσιπούρες, σούγκες, σκαθάρια, σπάρους κ.α.

Τα σκαθαρωτά έχουν αγκίστρια Νο 12, 11 και 10 και ψαρεύουν σε βάθη από 10 μέχρι 50 οργιές. Με τα σκαθαρωτά παραγάδια, που δουλεύουν με επιτυχία τις πρωϊνές ώρες πιάνονται στείρες, συναγρίδες, σκαθάρια, χοντρά φαγγριά κ.α.

Τα χοντρά παραγάδια είναι καθαρά επαγγελματικά εργαλεία και σπάνια χρησιμοποιούνται από ερασιτέχνες ψαράδες. Ψαρεύουν σε μεγάλα βάθη από 15 μέχρι 80 οργιές και σε μεγαλύτερα βάθη για την αλιεία μπακαλιάρου. Είναι φτιαγμένα με γερά και ανθεκτικά υλικά.

Έχουν αγκίστρια Νο 9, 8, 7, 6 και 5 ενώ η μάνα σ' αυτά είναι 100 με 120 νούμερο και τα παράμαλα 70 – 90. Μ' αυτά ψαρεύουν την νύχτα και τα σηκώνουν το πρωί. Πιάνουν μεγάλα ψάρια όπως : σφυρίδες, ροφοί, βλάχοι, γαλέοι, φαγγριά κ.α.

Τα σκυλοπαράγαδα είναι ακόμη πιο χοντρά παραγάδια με νούμερο αγκιστριού 4, 3, 2 και 1. Τα παράμαλά τους γίνονται κάτω συρματένια, γιατί ψαρεύουν πολύ μεγάλα και δυνατά ψάρια.

Εκτός από τις πιο πάνω βασικές υποδιαιρέσεις παραγαδιών, υπάρχουν και άλλες όπως είναι τα ξιφοπαράγαδα, τα αφροπαράγαδα κ.λ.π.

Το μήκος του ξιφοπαράγαδου είναι 5-10 χιλιόμετρα. Η μάνα από χοντρό νάιλον Νο 220, συγκρατείται από σφαιρικούς πλωτήρες που κατά διαστήματα συγκρατούν όρθια καλάμια μπαμπού με σημαίες. Τα παράμαλα είναι Νο 150, έχουν μήκος 2-5 οργιές και δένονται κάθε 15 εως 20 οργιές. Τα αγκίστρια μεγάλου μήκους 10 εκατοστά (Νο 0).

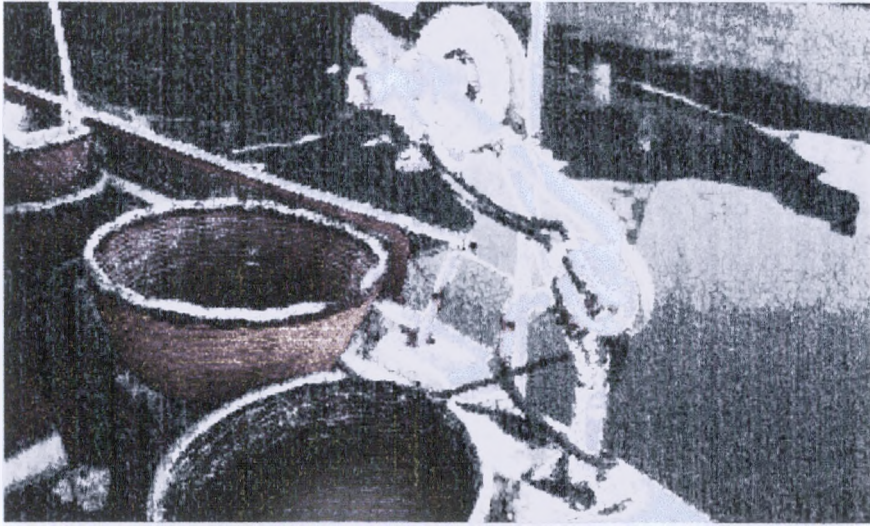
Στην επτάνησο και άλλα μέρη μεταχειρίζονται τα αφροπαράγαδα. Το αφροπαράγαδο είναι ακριβώς το ίδιο με το κοινό παραγάδι μόνο που η μάνα και τα παρελκόμενα δεν ακουμπούν στο βυθό, αλλά κρέμονται μέσα στο νερό. Για να το πετύχουν αυτό δένουν πάνω στη μάνα

περισσότερα καλαδούρια και περισσότερες σημαδούρες για να μην βουλιάζει.

Κατηγορίες παραγαδιών ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Χαρακτηριστικά	Κατηγορίες παραγαδιών			
	Φιλά	Μίντζα ή σκαθαροτά	Χοντρά	Σκυλοπαράγαδα
Νο Αγκίστρια	13,14,15	12,11,10	9,8,7,6,5	0
Νο Παράμυλια	25-50	50-60	70-90	150
Μήκος Παράμυλου	0,50-1,50m	1m	1-2m	5-10Km ή 2-5 οργιές.
Νο Μάνας	60-70	70-80	100-120	220
Απόσταση παράμυλων	1 οργιές	2,5 οργιές	2-3 m	115-20 οργιές
Βάθος αλιείας	27m	10m	15-8 οργιές	-
Πότε βίχνουμε και πότε σηκώνουμε το παραγάδι.	Πρωί ή αβέρνικο. Σηκώνουμε μετά από 2 ώρες.	Πρωί-Τούρικο και τη νύχτα χωρίς φεγγάρι.	Νύχτα και σηκώνουμε πρωί	Σάβρουλο και το λιβέρισμα την αυγή.
Είδη ψαριών που αλιεύουμε	Σαργάς, Σκαθάρια, Λυθρίνια, Σπάρους.	Στόρες, Συναγρίδες, Σφορίδες, Μυλοκόκια, φαγκριά	Φαγκριά, Σιλάχια, Σφυρίδες, Ροφοί, Συναγρίδες	Στόις
Δόλωμα	Μύδια, σουσιά, καλαμάρι, γούρο, σαυρίδι	Σκουρπρί, σαρδέλα, αθερίνα, πορφύρες	Σκουρπρί, γούρο, γάρος, γουόρι, χτασίδι, αθερίνα, γούρο, κραιόκουτα	καλαμάρι, σουσιά, σαυρίδι.

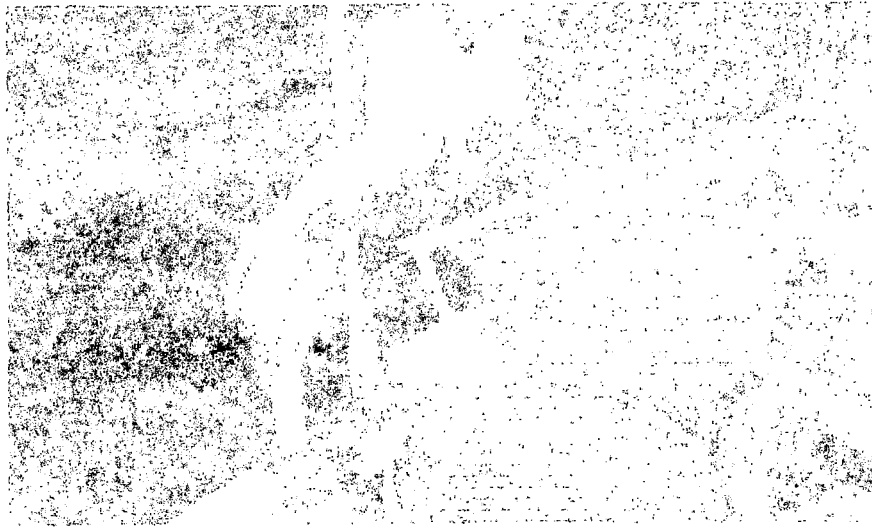
Τα σκυλοπαράγαδα έχουν αγκίστρι 1,2,3 και για δόλωμα χρησιμοποιούμε παλαμίδες.

Φωτογραφία. Σκάφος που αλιεύει με παραγάδια

Φωτογραφία. Σκάφος που αλιεύει με αφροπαράγαδα,
σκυλοπαράγαδα.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

Για την διενέργεια της ερασιτεχνικής αλιείας στη θάλασσα, με παραγάδι, η αλιευτική νομοθεσία (άρθρα 1 και 2 Π.Δ. 373/85) έχει θεσπίσει τους πιο κάτω αναφερόμενους περιορισμούς :

⇒ Ο αριθμός των αγκιστριών των παραγαδιών σε κάθε ερασιτεχνικό σκάφος ή άλλο πλωτό μέσο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150 για κάθε ερασιτέχνη ψαρά που βρίσκεται μέσα σε αυτό. Ο συνολικός όμως αριθμός των αγκιστριών δεν μπορεί να υπερβεί τα 300 ανεξάρτητα από τον αριθμό των ερασιτεχνών που βρίσκονται στο σκάφος ή το πλωτό μέσο (άρθρο 2 Π.Δ. 373/85).

Η ύπαρξη στο ερασιτεχνικό αλιευτικό σκάφος, είτε αυτό ακινητεί είτε ναυσιπλοεί, περισσότερων αγκιστριών από όσα προβλέπει ο πιο πάνω περιορισμός δεν συνιστά αλιευτική παράβαση εφόσον δεν χρησιμοποιούνται για αλιεία (ΥΕΝ/ΔΛΑ 1^ο 899/3-2-86).

⇒ Δεν επιτρέπεται η ερασιτεχνική αλιεία με παραγάδια τον μήνα Μάιο κάθε χρόνο.

⇒ Οι ερασιτέχνες ψαράδες, που αλιεύουν με παραγάδια, υποχρεούνται να τα σημαίνουν, ώστε να είναι ορατά από 300 μέτρα τουλάχιστον (άρθρο 1 Π.Δ. 383/85).

⇒ Κάθε ερασιτέχνης ψαράς επιτρέπεται να ψαρεύει μέχρι 10 κιλά ψάρια κατά το 24ωρο. Εξαιρείται η περίπτωση που ένα ψάρι μόνο έχει μεγαλύτερο βάρος. Επίσης επιτρέπεται η σύλληψη ενός μόνο ψαριού του γένους των ροφοειδών (άρθρο 2 Π.Δ. 373/85). Διευκρινιστικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με το Π.Δ. 373/85 ο ερασιτέχνης επιτρέπεται να ψαρεύει μόνο με το συνηθισμένο παραγάδι βυθού με μικρά αγκίστρια απαγορευομένης της χρησιμοποίησης μεγάλων παραγαδιών βυθού όσο και παραγαδιών αφρού (για ξιφίες – τόννους κ.λ.π.). Τα τελευταία θεωρούνται επαγγελματικά εργαλεία και προορίζονται για ψάρια μεγάλου βάρους και επομένως η τυχόν χρησιμοποίησή τους θα έδινε την δυνατότητα στους ερασιτέχνες να καταστρατηγούν επίσημα την απαγόρευση που ισχύει για το ανώτερο όριο των 10 κιλών για κάθε ερασιτέχνη (Υ.Γ. 239888/30-5-86).

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί αλιείας

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού

Η αλιεία με παραγάδια στο μη ενοικιαζόμενο κάθε φορά χώρο της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού επιτρέπεται να γίνεται μόνο από ελεύθερους ψαράδες, κατοίκους και δημότες Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Κοινότητας Νεοχωρίου που ασχολούνται αποκλειστικά

με το επάγγελμα του ψαρά και έχουν συμπληρώσει το 16^ο χρόνο της ηλικίας τους (άρθρο 2 Π.Δ. 435/70).

Η αλιεία στην πιο πάνω περιοχή επιτρέπεται με τους εξής χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς (άρθρο 4 Π.Δ. 435/70) :

⇒ Όλο το χρόνο : α) Στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου σε απόσταση 350 μέτρα απ' τους καθολικούς φραγμούς των ιχθυοτροφείων Τουρλίζ, Βασιλάδι, Κόμμα, Σχοινιάς και Προκοπάνιστος, 100 μέτρα από τους βοηθητικούς φραγμούς και μεσοφραγμούς των ιχθυοτροφείων αυτών, 50 μέτρα από τους λώρους και νησίδες και 100 μέτρα από τους προς την λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος. β) Στη λιμνοθάλασσα Αιτωλικού σε απόσταση 50 μέτρα βόρεια των γεφυρών της πόλης του Αιτωλικού. και γ) στους διαύλους.

⇒ Κατά το χρονικό διάστημα από 20 Ιουνίου κάθε έτους μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην περιοχή «Νίδαβα» σε απόσταση 250 μέτρα από τους φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος, 150 μέτρα από το φράγμα «Άγιος Νικόλαος – Νησίδα Ντολμάς» και 50 μέτρα νότια των γεφυρών της πόλης του Αιτωλικού.

Απαγορεύεται η διενέργεια αλιείας με παραγάδι, όλο το χρόνο, έξω από τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου σε μικρότερη απόσταση από 500 μέτρα από την νοητή γραμμή που ενώνει τους λώρους Τουρλίδας

(Μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιά, Προκοπανίστου, Θολής και Παλιοποτάμου.

Αντίθετα, επιτρέπεται η αλιεία με το εργαλείο αυτό, στις αβαθείς εκτάσεις, έξω από το διάυλο του λιμένα Μεσολογγίου, κατά το χρονικό διάστημα από 15 Ιουνίου κάθε χρόνου μέχρι 25 Μαρτίου του επόμενου χρόνου (άρθρο 5 Π.Δ. 435/70).

ΜΕΡΟΣ Γ. ΜΟΝΙΜΕΣ Ή ΗΜΙΜΟΝΙΜΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΤΑΦΝΟΚΑΡΙ

Είναι διχτυωτό αλιευτικό εργαλείο που ως επί το πλείστον χρησιμοποιείται στο Μεσολόγγι – Αιτωλικό και μοιάζει με μια μεγάλη απόχη χωρίς κοντάρι,. Το εμβαδόν επιφανείας του διχτυού είναι 30m².

Κρέμεται με χονδρό σχοινί που προσδένεται στις άκρες του διχτυού από ένα κοντάρι που βρίσκεται στο σκάφος (γαίτα). Το ψάρεμα με σταφνοκάρι γίνεται ως εξής : Στο μέσο του διχτυού του εργαλείου δένεται ένα δίχτυνο σακουλάκι με δόλωμα (μαλάγρα) και στη συνέχεια αφήνεται το εργαλείο να πατώσει στο νερό, σε περιοχή που έχει παρατηρηθεί ότι είναι πέρασμα ψαριών. Όταν ο ψαράς δει πως μαζεύονται τα ψάρια στην μέση του διχτυού, το σηκώνει στην αρχή σιγά - σιγά και κατόπιν γρηγορότερα για να αιχμαλωτίσει μέσα στο

σταφνοκάρι όσο μπορεί περισσότερα ψάρια. Τα επιδιωκόμενα αλιεύματα είναι λαβράκια και κέφαλοι.

Μέσα σ' ένα πριάρι (μεγάλη γαΐτα) τοποθετείται μια ξύλινη δοκός, στην άκρη της οποίας κρέμεται το δίχτυ. Καθώς ανεβοκατεβαίνει η δοκός το δίχτυ βυθίζεται και σηκώνεται απ' το νερό, αιχμαλωτίζοντας ότι ψάρια έχουν μαζευτεί στο κέντρο του δικτυού. Τα σταφνοκάρια αλιεύουν συνήθως όταν επικρατούν ισχυροί βόρειοι άνεμοι, σε βάθη 1-2 μέτρα.

Τα σταφνοκάρια είναι διαφόρων μεγεθών. Τα μικρά μανουβράρονται συνήθως απ' την στεριά με το χέρι, ενώ για τα πιο μεγάλα χρησιμοποιούνται χειροκίνητα ή μηχανοκίνητα βαρούλκα εγκατεστημένα στη στεριά ή επάνω σε σκάφος.

Παρόμοιο αλιευτικό εργαλείο είναι και ο μπέντουλας ή αθυρνολόγος που χρησιμοποιείται για το ψάρεμα της γαρίδας, που μπορεί όμως να πιάσει και άλλα ψάρια και ειδικότερα αθερίνες.

Φωτογραφία. Σταφνοκάρι.

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί αλιείας

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού.

Η αλιεία με σταφνοκάρια εντός του μη ενοικιαζόμενου κάθε φορά χώρου της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου και Αιτωλικού επιτρέπεται μόνο στους ελεύθερους ψαράδες, κατοίκους και δημότες Μεσολογγίου, Αιτωλικού και Κοινότητας Νεοχωρίου που ασχολούνται αποκλειστικά με το επάγγελμα του ψαρά, με τους πιο κάτω χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς :

- Όλο το χρόνο σε απόσταση : 250 μέτρα απ' τους κάθε φύσης φραγμούς των ιχθυοτροφείων ΤΟΥΡΛΙΣ, ΒΑΣΙΛΑΔΙ, ΚΟΜΜΑ, ΣΧΟΙΝΙΑΣ, ΠΡΟΚΟΠΑΝΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΡΟΣ, προς την λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου και 30 μέτρα βόρεια των δυτικών γεφυρών και σε επαφή των ανατολικών ομοίων της πόλης του Αιτωλικού.
- Κατά το χρονικό διάστημα από 1^η Νοεμβρίου κάθε χρόνου μέχρι την 25^η Μαρτίου του επόμενου χρόνου στους διαύλους καθώς και σε απόσταση 100 μέτρα από τις «κρουπιές των γιβαριών» και σε επαφή με τους μεσοφραγμούς «Σκλήρας» και «Θεοδώρου».

- Κατά το χρονικό διάστημα από 15 Νοεμβρίου κάθε χρόνο μέχρι 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου σε απόσταση 50 μέτρα από τις «κρουπιές των γιβαριών» και σε επαφή με τους καθολικούς φραγμούς των ιχθυοτροφείων ΤΟΥΡΛΙΣ και ΒΑΣΙΛΑΔΙ.
- Κατά το από 1^η Ιουλίου κάθε χρόνου μέχρι της 31^{ης} Μαρτίου του επόμενου χρόνου, χρονικό διάστημα στη θέση «Νιδόβα», σε απόσταση 200 μέτρα από τους φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος και 100 μέτρα νότια των γεφυρών της πόλης Αιτωλικού.

Απαγορεύεται η διενέργεια αλιείας με το εργαλείο σταφνοκάρι, όλο το χρόνο, έξω από την λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, σε απόσταση μικρότερη από πεντακόσια μέτρα απ' τη νοητή γραμμή ου ενώνει του λώρους Τουρλίδας (μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιά, Προκοπανίστου, Θολής και Παλαιοπόταμου.

Η αλιεία με το εργαλείο αυτό, επιτρέπεται στις αβαθείς εκτάσεις έξω από τον διάυλο του λιμένα Μεσολογγίου κατά το χρονικό διάστημα από 15 Ιουνίου κάθε χρόνου μέχρι 25 Μαρτίου του επόμενου χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΕΖΟΒΟΛΟΣ

Αλιευτικό εργαλείο πολύ απλό που αφορά την αλιεία σε ρηγά νερά (μέχρι 1,5 μέτρο).

Ο πεζόβολος είναι ένα διχτυωτό εργαλείο που αποτελείται από 3 με 5 φέρσες. Συνήθως συναντάται με άνοιγμα ματιού 12 με 14 mm και φτιάχνεται από δίχτυ συνήθως τρίκλωνο νάυλον (210/3).

Στην κορυφή του διχτυού παίρνει την μορφή κώνου είναι δεμένο ένα σχοινάκι 6 με 7 μέτρα που χρησιμοποιείται για να κλείνει το στόμιο του πεζόβολου. Στην βάση του σχηματιζόμενου κώνου συναντάμε σχοινί 3 με 4 mm από πολυαμίδα και σ' αυτό είναι περασμένα οβάλ ή στρογγυλά βαρίδια από μόλυβδο των 25 gr. Το δίχτυ συνδέεται με το σχοινί και με τα μολύβια και σε κάθε μ'δουλο που είναι 9 με 13 cm σχηματίζονται μικροί σάκοι που κάνουν πιο αποδοτική την δράση του εργαλείου.

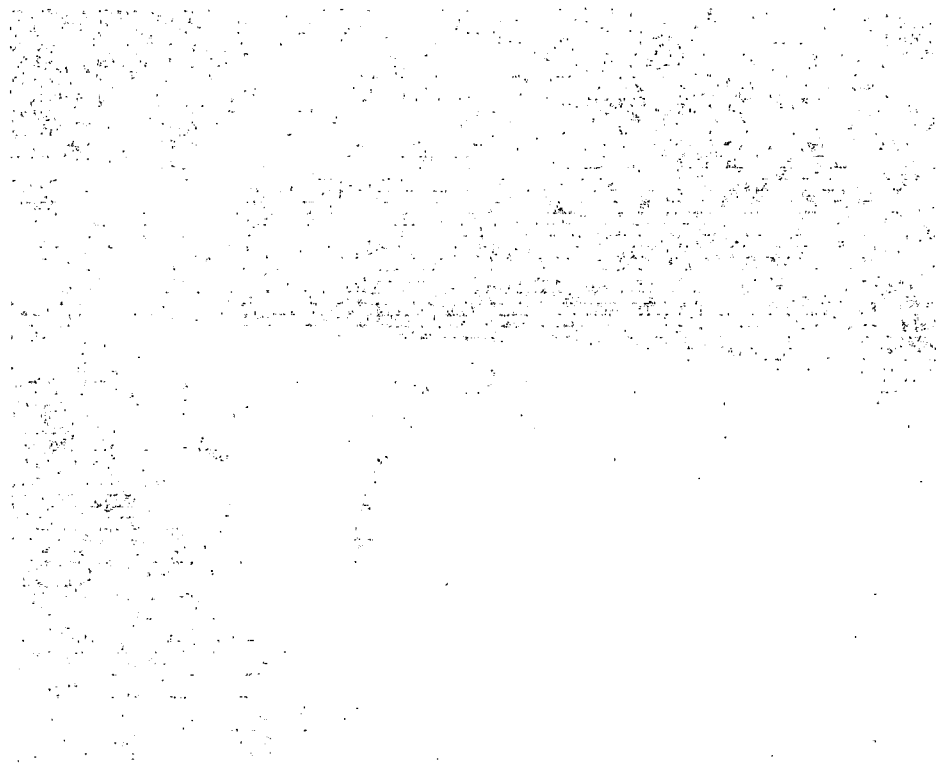
Το μήκος περιμέτρου του πεζόβολου είναι 11,5 έως 17 μέτρα και έχει ύψος κρεμασμένος 1,8 έως 3 μέτρα.

Για να ριχθεί τυλίγεται στο ένα χέρι. Στον αντίστοιχο ώμο τοποθετούνται τα βαρίδια και με το άλλο χέρι κρατάμε ένα μέρος των βαριδίων το οποίο εκτινάσσεται και ακολούθως εκτοξεύονται και τα υπόλοιπα. Έπειτα ακολουθεί το δίχτυ που από κωνικό, γίνεται σαν ομπρέλα και καλύπτει ένα αλιευτικό πεδίο.

Το εργαλείο ψαρεύει σε ομαλούς και στρωτούς βυθούς γιατί όταν πέσει σε ανομοιομερή βυθό υπάρχει περίπτωση να ξεφύγουν τα ψάρια ή και να καταστραφεί το εργαλείο. Τα επιδιωκόμενα αλιεύματα είναι οι κέφαλοι, τα λαβράκια, οι σπάροι, οι γωβιοί και άλλα ψάρια που βγαίνουν στα ρηγά.

Φωτογραφία. Πεζόβολος

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

Σύμφωνα με την αλιευτική νομοθεσία (άρθρο 2 Π.Δ. 373/85) η ερασιτεχνική αλιεία με πεζόβολο στην θάλασσα επιτρέπεται μόνο όταν :

- Κάθε ερασιτέχνης ψαράς κατέχει ένα πεζόβολο, με άνοιγμα ματιού.
- Η ύπαρξη στο ερασιτεχνικό αλιευτικό σκάφος είτε αυτό είναι ακινητεί είτε ναυσιπλοεί, περισσότερη του ενός πεζόβολου δεν σημαίνει και χρήση τους. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μόνο ενός (ΥΕΝ/ΔΛΑ 899/3-2-86).
- Η αλιεία με πεζόβολο γίνεται πάνω από 500 μέτρα ακτινωειδός απ' τις εκβολές των ποταμών και πάνω από 200 μέτρα ακτινωειδός απ' τα εσοδευτικά στόμια των ιχθυοτροφείων.
 - Κάθε ερασιτέχνης ψαράς, ψαρεύει μέχρι 5 κιλά ψάρια το 24ωρο. Εξαιρείται η περίπτωση που ένα ψάρι έχει μόνο του μεγαλύτερο βάρος. Επίσης επιτρέπεται η σύλληψη ενός μόνο ψαριού ροφοειδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΒΟΛΚΟΙ (ΝΤΑΟΥΛΙΑ)

Βολκοί ή νταούλια είναι επαγγελματικά αλιευτικά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούνται σε λίμνες, λιμνοθάλασσες, ακτές και εκβολές ποταμών. Αποτελούνται από αρκετά διαμερίσματα περίπου 6 με 7 που σχηματίζονται από μεγάλους κωνικούς διχτυωτούς σάκους στερεωμένους εσωτερικά με μεταλλικά στεφάνια και επικοινωνούν μεταξύ τους με ένα μικρό άνοιγμα. Η πιο μεγάλη άκρη είναι η ανοιχτή ενώ η άλλη είναι κλειστή. Η ανοιχτή έχει μεγάλο στεφάνι και ανοίγει το δίχτυ από μορφή γωνίας ενώ η κλειστή είναι δεμένη κόμπο ώστε να μην φεύγουν τα αλιεύματα και την ανοίγει ο ψαράς όταν θέλει να πάρει τα αλιεύματα. Το όλο σύστημα στερεώνεται στο βυθό έτσι ώστε το ρεύμα να το διαπερνά κατά μήκος. Τα αλιεύματα ξεκινούν απ' την μεγάλη και ανοιχτή άκρη και κατευθύνονται προς την μικρή και κλειστή άκρη μέσα στο βολκό και έτσι παγιδεύονται αφού δεν μπορούν να γυρίσουν προς την έξοδο εξαιτίας των σχηματιζόμενων κώνων.

Το άνοιγμα ματιών πρέπει να είναι πάνω από 20mm για τα βαμβακερά νήματα και 18 mm για τα νάιλον νήματα. Ειδικά οι βολκοί

που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αλιεία χελιών πρέπει να έχουν άνοιγμα ματιών 10 mm τουλάχιστον.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας

Απαγορεύεται σε όλη την επικράτεια, η χρησιμοποίηση βολκών που προορίζονται για την αλιεία χελιών κατά το οκτάμηνο διάστημα από Μάρτιο μέχρι και Οκτώβριο κάθε χρόνου (άρθρο 1 παρ. 2 Β.Δ. 805/68).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΚΙΟΥΡΤΟΙ ΚΑΙ ΚΟΦΙΝΕΛΑ

Τα κοφινέλα και οι κιούρτοι είναι ειδικές ιχθυοπαγίδες με πολλές ομοιότητες αλλά και κάποιες διαφορές.

Το κοφινέλο είναι ψαράδικο εργαλείο, που μοιάζει σαν φάκα και χρησιμοποιείται από επαγγελματίες και ερασιτέχνες ψαράδες. Κατασκευάζεται από βέργες λυγαριάς, καλάμι ή βούρλα και έχει σχήμα νταμιζάνας με κοιλιά από την μέση και κάτω, μέχρι την βάση. Έχει διάμετρο περίπου πενήντα (50) πόντους.

Από την μέση και πάνω η κοιλιά σβήνει σιγά – σιγά για να καταλήξει σε μια τρύπα που την χρησιμοποιούν για να βγάζουν τα ψάρια που μπήκαν από την κεντρική είσοδος. Η είσοδος είναι πάντα ανοιχτή και είναι φτιαγμένη εκεί που καταλήγει η κοιλιά του κοφινέλου, με διάμετρο μικρή, όση και ενός ψαριού μικρού, ώστε μόλις μπει το ψάρι μέσα, να μην υπάρχει τρόπος να ξαναβγεί.

Η έξοδος όταν το κοφινέλο βρίσκεται στη θάλασσα είναι πάντα κλειστή με ένα καπάκι φτιαγμένο από τα ίδια υλικά και αποσπάται όταν πρόκειται να αφαιρεθεί το αλίευμα.

Το εργαλείο ψαρεύει λίγο πιο πάνω από τα βυθό αφού προηγουμένως μπουν τα κατάλληλα δολώματα, ανάλογα για τα ψάρια που προορίζεται.

Ο κιούρτος είναι ιχθυοπαγίδα πλεγμένη από λυγαριά, βούρλα ή γαλβανισμένο σίδηρο. Κατασκευάζεται σε διαφορετικό μέγεθος από το κοφινέλο, αλλά χρησιμοποιείται σχεδόν με τον ίδιο τρόπο όπως αυτό.

Προορίζεται κυρίως για το ψάρεμα πατόψαρων και για να βουλιάζει σαβουρώνεται δένοντας στο κάτω μέρος του συνήθως μια πέτρα, αφού προηγουμένα μπουν τα κατάλληλα δολώματα.

Γενικοί περιορισμοί αλιείας.

Σύμφωνα με την αλιευτική νομοθεσία (άρθρο 2 Π.Δ. 373/85), η ερασιτεχνική αλιεία στη θάλασσα, με παγίδες (κοφινέλα – κιούρτους) επιτρέπεται κάτω από τους εξής περιορισμούς :

⇒ Κάθε ερασιτέχνης ψαράς επιτρέπεται να κατέχει μέχρι δύο (2) από τα εργαλεία αυτά (κοφινέλα – κιούρτους) με μήκος πλευράς κάθε ματιού, μετρούμενο από κόμπο σε κόμπο, μεγαλύτερο από σαράντα (40) χιλιοστά.

Η ύπαρξη στο ερασιτεχνικό αλιευτικό σκάφος είτε αυτό ακινητεί είτε ναυσιπλοεί, περισσότερων ιχθυοπαγίδων από όσα προβλέπει η πιο πάνω απαγόρευση δεν συνιστά αλιευτική παράβαση εφόσον δεν γίνεται χρήση τους. (ΥΕΝ/ΔΛΑΙο 899/3 – 2 – 86).

⇒ Κάθε ερασιτέχνης ψαράς που αλιεύει με αυτού του είδους τις παγίδες (κοφινέλα – κιούρτους) επιτρέπεται να ψαρεύει συνολικά μέχρι πέντε (5) κιλά ψάρια ή μαλάκια ή οστρακόδερμα κατά το εικοσιτετράωρο. Εξαιρείται η περίπτωση που ένα ψάρι μόνο έχει μεγαλύτερο βάρος. Επίσης επιτρέπεται η σύλληψη ενός μόνο ψαριού του γένους των ροφοειδών. (EPINEPHELUS).

ΜΕΡΟΣ Δ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΠΥΡΟΦΑΝΙ

- Είδος εργαλείου : Πυροφάνι
- Περιοχή καταγραφής : Ακτές Αιτωλοακαρνανίας, Λιμνοθάλασσες
Μεσολογίου – Αιτωλικού.
- Απαιτούμενος εξοπλισμός : Καμάκι, φωτισμός (λάμπα ή Lux, και βάρκα
όχι απαραίτητα).

Χαρακτηριστικά σκάφους :

- Μήκος : έως 7-8 m αλλά οπωσδήποτε με μικρό βύθισμα,
δηλαδή στυλ βάρκας και όχι καϊκιού
- Χωρητικότητα : -
- Ιπποδύναμη : 10 – 15 HP
- Επιδιωκόμενο αλίευμα : κεφαλόπουλα, μουρμούρες, τσιπούρες, λαυ-
ράκια, σαργούς, χταπόδια, σουπιές κ.α

Το πυροφάνι είναι ένα είδος αλιείας εξαιρετικά δύσκολο αφού ο αλιέας θα πρέπει να είναι καλός στο σημάδι και να μην τον μπερδεύει η διάθλαση του φωτός στο νερό. Οι κατάλληλες προϋποθέσεις είναι η άπνοια καθώς επίσης και οι ασέληνες νύχτες (να μην έχει φεγγάρι). Τα εργαλεία που χρειάζεται ο ψαράς είναι το καμάκι και η λάμπα. Το καμάκι μοιάζει με μεγάλο πιρούνι και είναι μια ατσάλινη πλάκα, σχήματος ημικυκλίου διαμέτρου 10 - 12 εκ. και πάχους 4 - 5 χιλιοστών πάνω στην οποία είναι προσκολλημένες 7 - 11 ατσάλινες βέργες με μυτερές απολήξεις (βελόνια) και έχουν στην άκρη τους ένα λοξό αγκάθι έτσι ώστε να μην ξεκαμακίζεται το αλίευμα. Στην ατσάλινη πλάκα είναι προσκολλημένη μια ατσάλινη κωνική κατασκευή όπου στερεώνεται ένα ευθύ και μακρύ ξύλο (3 - 4 m και φ 3 cm) ως λαβή. Η λάμπα που χρησιμοποιείται αποτελείται απ' τον κορμό που έχει μια κεφαλή και τοποθετείται ένα αμίαντο και μέσω ενός σωλήνα ενώνεται με μια φιάλη υγραερίου (προπάνιο) και μιας στεφάνης η οποία έχει σαν σκοπό να εμποδίζει την διάχυση του φωτός. Αυτή η συσκευή παράγει φως έντασης 600 κεριών και τοποθετείται σε μια κατασκευή επάνω στην βάρκα.

Κατά την διάρκεια του ψαρέματος ο ψαράς στέκεται στην πλήρη της βάρκας και με τη βοήθεια του φωτός καθώς προχωρά η βάρκα μόλις

δει κάποιο ψάρι σπεύδει να το καμακώνει. Η βάρκα κινείται με κουπιά ή μηχανή.

Επίσης το πυροφάνι γίνεται και χωρίς βάρκα, το γνωστό «ποδειράτο με LUX». Με την βοήθεια ενός LUX για φωτισμό, περπατώντας κατά μήκος της ακτής σε ρηχά νερά χρησιμοποιώντας καμάκι επιτυγχάνεται το πυροφάνι σε κάποια διαφορετική παραλλαγή.

Το πυροφάνι όμως είναι μια μέθοδος αλιείας με ειδικούς (τοπικούς – χρονικούς) περιορισμούς αλιείας. Όσον αφορά την λιμνοθάλασσα Μεσολογίου – Αιτωλικού, η αλιεία στον μη ενοικιαζόμενο κάθε φορά χώρο της λιμνοθάλασσας επιτρέπεται με καμάκι χωρίς φως όλο το χρόνο, και με τη βοήθεια φωτός (έντασης μέχρι 600 κεριά) κατά το χρονικό διάστημα από 1^{ης} Νοεμβρίου μέχρι 25^{ης} Μαρτίου, κάθε χρόνο στις παρακάτω περιοχές.

⇒ Στη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου, σε απόσταση 350 μέτρων από τους καθορισμένους φραγμούς των ιχθυοτροφείων Τουρλίδος, Βασιλαδίου, Κόμμα, Σχοινιάς, Προκοπάνιστος, 100 μέτρων απ' τους λώρους και τις νησίδες, και 100 μέτρων απ' τους φραγμούς προς τη λιμνοθάλασσα Μεσολογίου του ιχθυοτροφείου Πόρος.

⇒ Στην λιμνοθάλασσα Αιτωλικού, σε απόσταση 250 μέτρων από τους φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος – 150 μέτρων από τον φραγμό

«Άγιος Νικ όλαος – νησί Ντολμάς» και 50 μέτρων από τις γέφυρες της πόλης Αιτωλικού.

⇒ Στους διαύλους.

Απαγορεύεται η αλιεία με καμάκι, με ή χωρίς φως, όλο το χρόνο, έξω από την λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, σε απόσταση μικρότερη από 500 μέτρα, από την νοητή γραμμή που ενώνει τους λώρους Τουρλίδας (μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιάς, Προκοπανίστου, Θολή και Παλαιοποτάμου.

Αντιθέτως, επιτρέπεται η αλιεία με πυροφάνι στις αβαθείς εκτάσεις έξω από τον διάυλο του λιμένα Μεσολογγίου, κατά το χρονικό διάστημα από 15^{ης} Ιουνίου μέχρι 25^{ης} Μαρτίου κάθε χρόνο.

Η αλιεία στον μη ενοικιαζόμενο κάθε φορά χώρο της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού επιτρέπεται να διενεργείται μόνο από ελεύθερους ψαράδες, κατοίκους και δημότες των πόλεων Μεσολογγίου και Αιτωλικού και της κοινότητας Νεοχωρίου, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 16^ο έτος της ηλικίας τους και ασχολούνται αποκλειστικά με την αλιεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΡΑΙΝΑ

Είδος εργαλείου : Τράινα

Περιοχή καταγραφής : Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού

Συνθήκες αλιείας : Σύρσιμο ενός ψαριού

Επιδιωκόμενο αλίευμα : Κέφαλοι

Χαρακτηριστικά σκάφους

Σκάφος : Βάρκα ή γαίτα 3 – 8 m

Χωρητικότητα : -

Ιπποδύναμη : 10 – 15 HP

Δένεται μ' ένα γερό σχοινί μια ζωντανή μπάφα (θηλυκός κέφαλος) απ' τα βράγχια και σύρεται πίσω απ' τη βάρκα. Τα στείραδια (αρσενικοί κέφαλοι) μαζεύονται πίσω απ' τη βάρκα και περικυκλώνουν το θηλυκό. Όταν μαζευτούν αρκετά στείραδια ο ψαράς ρίχνει τον πεζόβολο και τα συλλαμβάνει. Ο πεζόβολος είναι ένα κυκλικό δίχτυ διαμέτρου 3 μέτρων,

και στην περιφέρειά του φέρει βαρίδια. Το εργαλείο αυτό εκτοξεύεται με τα χέρια και αλιεύει σε ρηχά νερά (μέχρι 1,5 m).

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί αλιείας

Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού

Η αλιεία με την μέθοδο τράινα στο μη ενοικιαζόμενο κάθε φορά χώρο της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού, επιτρέπεται όλο το χρόνο, από τους ελεύθερους ψαράδες, κατοίκους και δημότες των πόλεων Μεσολογγίου – Αιτωλικού και της κοινότητας Νεοχωρίου, που έχουν συμπληρώσει το 16^ο έτος της ηλικίας τους και ασχολούνται αποκλειστικά με την αλιεία, στις πιο κάτω θαλάσσιες περιοχές.

⇒ Στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού σε απόσταση 350 μέτρα από τους καθολικούς φραγμούς των ιχθυοτροφείων Τουρλίσ, Βασιλάδι, Κόμμα, Σχοινιάς και Προκοπάνιστος, 200 μέτρα από τους προς την λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου, φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος, 250 μέτρα από τους προς τη θέση «Νίβοδα», φραγμούς του ιχθυοτροφείου αυτού και 50 μέτρα από τις γέφυρες της πόλης Αιτωλικού.

⇒ Στους διαύλους.

Απαγορεύεται η αλιεία με τη μέθοδο τράινα, όλο το χρόνο, έξω από την λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου σε απόσταση μικρότερη από 500 μέτρα από την νοητή γραμμή που ενώνει τους λώρους Τουρλίδας (μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιάς, Προκοπανίστου, Θολής και Παλαιοπόταμου.

Η αλιεία με το σύστημα αυτό επιτρέπεται στις αβαθείς εκτάσεις έξω από τον διάυλο του λιμένα Μεσολογγίου, κατά το χρονικό διάστημα από 15 Ιουνίου κάθε χρόνου μέχρι 25 Μαρτίου του επόμενου χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΡΤΗ

Είδος εργαλείου : Συρτή

Περιοχή καταγραφής : Αιτωλοακαρνανία

Πλωτήρες : -

Βάρος : -

N^ο αγκίστρι : N^ο 9 – 11

Αριθμός αγκιστριών : Ένα επάνω στο ψαράκι και ένα έως πολλά
πολυάγκιστρα

Δόλωμα : πλαστικό ή μεταλλικό ή ξύλινο ψαράκι

Συνθήκες αλιείας : Σύρση πετονιάς με 3 – 4 Knots πρωινές και
απογευματινές ώρες.

Χαρακτηριστικά σκάφους

Μήκος : 3 – 10 m (από βάρκα ως καίκι)

Χωρητικότητα : -

Ιπποδύναμη : 10 – 150 HP

Επιδιωκόμενο αλίευμα : Λαβράκια

Είναι ένα εύκολο ψάρεμα και αρκετά απλό αφού σέρνεις πίσω σου με μια βάρκα ως ένα καίκι, μια πετονιά Ν° 80 με στριφτάρι και ένα αγκίστρι Ν° 10. Το δόλωμα μπορεί να είναι και φτερό αλλά συνήθως χρησιμοποιούν πλαστικό ξύλινο ή μεταλλικό ψαράκι. Με τη συρτή ψαρεύεις λαβράκια πρωινές ή απογευματινές ώρες.

Ειδικοί (τοπικοί – χρονικοί) περιορισμοί αλιείας

Απαγορεύεται η αλιεία σύμφωνα με τους ακόλουθους περιορισμούς :

⇒ Στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού σε απόσταση 350 μέτρα απ' τους καθολικούς φραγμούς των ιχθυοτροφείων Τουρλίσ, Βασιλάδι, Κόμμα, Σχοινιάς και Προκοπάνιστος, 200 μέτρα απ' τους προς της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου φραγμούς του ιχθυοτροφείου Πόρος, 250 μέτρα απ' τους φραγμούς προς τη θέση «Νίβοδα», του ιχθυοτροφείου αυτού, και 50 μέτρα απ' τις γέφυρες του Αιτωλικού.

⇒ Στους διαύλους

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η διενέργεια αλιείας σε απόσταση 50 μέτρων απ' τους φραγμούς των ενοικιαζόμενων απ' το Δημόσιο ιχθυοτροφείων, της λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου – Αιτωλικού, δύο εβδομάδες προ των εορτών του ευαγγελισμού της Θεοτόκου, των Βαΐων και της

Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, όπως επίσης και όλη τη διάρκεια της εβδομάδας της Τυροφάγου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΒΑΝΤΑΚΙΑ

Τα βαντάκια δεν είναι κάποιο ειδικό αλιευτικό εργαλείο αλλά μία μέθοδος ψαρέματος της γαρίδας που χρησιμοποιείται από τους ψαράδες σε αβαθή μέρη που τα πιάνει η τρικυμία. Ο τρόπος αυτός της αλιείας παρατηρείται, όχι συχνά σήμερα, στα ιχθυότροφα νερά της λιμνοθάλασσας Μεσολογίου και Αιτωλικού.

Σε μέρη όπου συχνάζουν οι γαρίδες, οι ψαράδες ρίχνουν στη θάλασσα διάφορους θάμνους, κατά προτίμηση θυμάρια. Τους θάμνους αυτούς τους αφήνουν στον πάτο με μια πέτρα για να μην κινούνται. Οι γαρίδες έχουν τη συνήθεια να πηγαίνουν και να κάθονται στα ξερά λεπτά κλαδιά των μικρών θάμνων για να γεννήσουν. Όταν οι ψαράδες δουν πως έχει μαζευτεί μεγάλος αριθμός απ' αυτές, πηγαίνουν σιγά – σιγά και τις σακουλιάζουν με μια απόχη.

Ειδικοί (χρονικοί – τοπικοί) περιορισμοί αλιείας

Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου - Αιτωλικού

Η αλιεία με τη μέθοδο «Βαντάκια» στο μη ενοικιαζόμενο κάθε φορά χώρο της λιμνοθάλασσας Μεσολογίου – Αιτωλικού, επιτρέπεται

όλο το χρόνο, από τους ελεύθερους ψαράδες, κάτοικους και δημότες των πόλεων Μεσολογγίου, Αιτωλικού και της κοινότητας Νεοχωρίου, που έχουν συμπληρώσει το 16^ο έτος της ηλικίας τους και ασχολούνται αποκλειστικά με την αλιεία, στις πιο κάτω περιοχές :

⇒ Στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού σε απόσταση : 350 μέτρα από τους καθολικούς φραγμούς των ιχθυοτροφείων Τουρλίζ, Βασιλάδι, Κόμμα, Σχοινιάς και Προκοπάνιστος, 200 μέτρα από τους προς τη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου, φραγμούς του ιθυοτροφείου Πόρος, 250 μέτρα από τους προς τη θέση «Νίβοδα», φραγμούς του ιχθυοτροφείου αυτού και 50 μέτρα από τις γέφυρες της πόλης Αιτωλικού.

⇒ Στους διαύλους.

Απαγορεύεται η αλιεία με τη μέθοδο βαντάκια, όλο το χρόνο, έξω από τη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου σε απόσταση μικρότερη από πεντακόσια (500) μέτρα από τη νοητή γραμμή που ενώνει τους λώρους Τουρλίδας (μαρόκια), Βασιλαδίου, Σχοινιάς, Προκοπανιστού, Θολής και Παλαιοποτάμου.

Η αλιεία με τον τρόπο αυτό επιτρέπεται, στις αβαθείς εκτάσεις έξω από το διάυλο του λιμένα Μεσολογγίου, κατά το χρονικό διάστημα από 15 Ιουνίου κάθε χρόνου μέχρι 25 Μαρτίου του επόμενου χρόνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΤΗΜΗΣΕΙΣ, ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΣΤΑ ΣΧΕΔΙΑ

BAM	: Κυλίκι (Bambou)	PP	: Συνθετική (να πολυπροπυλενίου (Polypropylene))
CHAIN	: Αλυσίδα (Chain)	STN	: Πέτρα (Stone)
COMB	: Συρματόσχοινο (Combination γαμα)	ST	: Ατσάλι (Steel)
FE	: Σιδήρος (Fer)	SW	: Στριφτόρι, γρυλλάκι (Swivel)
MAN	: Σχοινί από φυσική (να (Manila))	KIRE	: Ατσάλουκρια (Steel wire rope)
MAT	: Υλικό (Material)	KD	: Ξύλο (Wood)
MONO	: Πετονιλή, μονοκλώβιο (Monofilament)	φ	: Διάμετρος
PA	: Συνθετική (να πολυαμιδης (Polyamide))	┌	: Άνω τμήμα
PB	└	: Κάτω τμήμα	
PE	: Συνθετική (να πολυαιθυλενίου (Polyethylene))	≡	: Πλευρικά τμήματα
PES	: Συνθετική (να πολυεστέρα (Polyester))	○	: Δακτυλίδι περιστροφής (στιγμορίσματος)
PL	: Πλαστικό (Plastic)	↓	: Η διεύθυνση του δαχτυλίου
PVA	: Συνθετικό υλικό από υαλο-λούχο πολυβινύλιο (Κυρίαια)	┌┐	: Πάχος
		○	: Περιφέρεια
		◊	: Διπλό μάτι

ix: 5 optes = 9 hētra
 5 hētra = 2.0 optes

hētra	optes η hētra	optes
0.9	0.5	0.3
1.8	1	0.6
3.6	2	1.1
5.4	3	1.7
7.2	4	2.2
9.0	5	2.8
10.8	6	3.3
12.6	7	3.9
14.4	8	4.4
16.2	9	5.0
18	10	5.6
36	20	11.1
54	30	16.7
72	40	22.2
90	50	27.8
108	60	33.3
126	70	38.9
144	80	44.4
162	90	50.0
180	100	55.6
360	200	111.1
540	300	166.7
720	400	222.2
900	500	277.8
1080	600	333.3
1260	700	388.9
1440	800	444.4
1620	900	500.0
1800	1000	555.6

MINARIZ IZGANYANIAZ METRAN KAI OPTIAN

ΠΑΡΑΡΤΗΡΑ ΙΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΣΟΔΥΝΑΜΙΑΣ DENIER ΚΑΙ PTEX

Denier		Ptex
210 / 1		23.3
210 / 2		46.7
210 / 3		70.0
210 / 4		93.3
210 / 6		140.0
210 / 9		210.0
210 / 12		280.0
210 / 15		350.0
210 / 18		420.0
210 / 21		490.0
210 / 24		560.0
210 / 27		630.0
210 / 30		700.0
210 / 33		770.0
210 / 36		840.0
210 / 42		980.0
210 / 48		1120.0
210 / 54		1260.0
210 / 60		1400.0
210 / 72		1680.0
210 / 90		2100.0
210 / 100		2500.0
210 / 120		2800.0

Denier: Τίτλος νήματος (σε g) αποτελούμενο από /α κλώνους. Μήκος 9000 m κλώνου κλώνου ζυγίζει 210 g.

Ptex : Τίτλος νήματος (σε g) μήκους 1000 m

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΤΗΡΩΝ

№.	Όγκος (ml)
4	19
4.5	30
5	37.5
5.5	45
6	60
7	100
8	230

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΟΥΥΒΙΩΝ

Τύπος	№.	Βιρος (g)	Τεμάχια/Κg (περίπου)
	4	34	30
	5	45	22
	6	65	15
	4	34	30
	5	50	20
	16	53	16
	10	110	9

ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Στοιχεία κυκλικών διχτυών

Νομός καταγραφής	Μήκος (m)	E	Άλτος (m)	Μάτι (mm)	Σάκκος στο άκρο
Αχαΐας	720	1.00	122,9	8	OXI

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Στοιχεία βιντζοτρατών

Νομός καταγραφής	Μήκος στις πάντες (m)	Μήκος στις γούλες (m)	Περιφέρεια στομίου (m)
Αιτωλοακαρνανίας	225.0	25.2	71.20

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Στοιχεία μηχανοτρατών

Νομός καταγραφής	Μήκος στις πάντες (m)	Μήκος στις γούλες (m)	Περιφέρεια στομίου (m)	Δίχτυ με κόμπο	Υπαρ τομώ
Αχαΐας	21.6	23.4	66.84	ΝΑΙ	ΝΑΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Στοιχεία ανελκυσμένων δικτυών

Νομός καταγραφή	Περιγραφή	Ολική έκταση (m ²)	Έκταση σάκκου (m ²)	Μέγεθος ματιού (mm)
Αιτωλοακαρνανίας	Σταφνοκάρι	30	0	14
Αιτωλοακαρνανίας	Σταφνοκάρι	30	0	18
Αιτωλοακαρνανίας	Σταφνοκάρι	30	0	30

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Στοιχεία εργαλείων ελεύθερης ρίψης

Νομός καταγραφής	Περιγραφή	Μέγεθος μαπιού (mm)	Αρμάτωμα	Διάμετρος (m)	Ύψος (m)	Βάρος (Kg)	Ύπαρξη ζυγίων
Αιτωλοακαρνανίας	Πεζόβολος	26	0.23	7.6	5.4	13.6	ΝΑΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Στοιχεία στατικών – πελαγικών διχτυών (Απλάδια, μανωμένα, σύνθετα)

Νομός καταγραφής	Ποικνό			Μανό			Πλευστικ. (lt/100m)	Βάρος (Kg/100m)	Λειτουργία επι του βυθού
	μάτι (mm)	Αρμάτωμα	άλτος (m)	μάτι (mm)	Αρμάτ.	Άλτος (m)			
Αχαΐας	24	0.50	4.8				10.5	14.0	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	22	0.50	4.4				2.7	13.0	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	40	0.50	24.0				5.9	14.1	ΝΑΙ
Αχαΐας	28	0.40	3.4	145	0.39	2.2	11.2	13.5	ΝΑΙ
Αχαΐας	22	0.41	2.6	120	0.38	1.8	6.7	12.7	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	28	0.49	4.2	110	0.50	2.3	3.3	18.8	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	24	0.50	2.9	100	0.60	1.6	6.3	12.6	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	28	0.63	8.4	112	0.63	1.8	8.9	12.9	ΝΑΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Στοιχεία παγίδων

Νομός καταγραφής	Περιγραφή	Ενδιάμεση απόσταση (m)	Μέγεθος ματιού (mm)
Αιτωλ/νίας	Κιούρτος	18.0	-
Αιτωλ/νίας	Νταούλι	-	8

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Στοιχεία παραγαδιών και αγκιστρωτών εργαλείων

Νομός καταγραφής	Μήκος παραμ. (m)	Απόσταση παραμ. (m)	Αγκίστρι (No)	Πλευστικ. (lt/100m)	Βάρος (Kg/100 m)	Βυθού
Αιτωλ/νίας	1.8	9.0	8	0.0	0.1	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	1.0	7.2	8	0.0	0.1	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	1.0	21.6	2	4.6	0.0	ΟΧΙ
Αιτωλ/νίας	1.0	21.6	2	0.0	0.0	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	1.0	10.0	1	0.0	0.0	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	0.8	4.5	6	0.0	0.1	ΝΑΙ
Αιτωλ/νίας	6.0	0.0	0	0.0	0.3	ΟΧΙ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από όλα τα παραπάνω, δηλαδή την όλη εργασία μπορούμε να καταλάβουμε ότι η Αιτωλοακαρνανία έχει μια πλούσια γκάμα από αλιευτικά εργαλεία αν και αυτά που περιγράφηκαν ήταν ένα μικρό δείγμα αλλά απολύτως αντιπροσωπευτικό . Το ένα αλιευτικό εργαλείο διαφέρει απ' το άλλο, αφού προορίζεται για διαφορετικό ψάρεμα και από εκτενέστερες έρευνες που δεν αναφέρονται στην εργασία τα αλιευτικά εργαλεία της Αιτωλοακαρνανίας διαφέρουν απ' αυτά των άλλων νομών είτε λίγο είτε πολύ και αυτό γίνεται γιατί στο κάθε μέρος υπάρχουν και διαφορετικές συνθήκες αλιείας. Η αλιεία που διεξάγεται στην Αιτωλοακαρνανία (Πατραϊκός κόλπος, Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού) θα μπορούσε με πιο σύγχρονες μεθόδους να εξαλιεύει αρκετά αλιεύματα χωρίς να γίνεται ασύστολη υπεραλίευση και εξάντληση των θαλάσσιων πόρων και του υγρού βιοτόπου και πλούτου της περιοχής.

Τέλος, αν σε οποιοδήποτε αναγνώστη γεννήθηκαν κάποιες απορίες έπειτα από όσα διάβασε στην εργασία, αυτό που θα πρέπει να κάνει ανεπιφύλακτα είναι να ανατρέξει στην βιβλιογραφία και βρει το κατάλληλο βιβλίο, σημειώσεις ή κατάλογο να το μελετήσει έτσι ώστε να δια φωτίσει κάθε σκοτεινό σημείο που αντιμετώπισε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αβραμίδου Δ. Αλιευτική Τεχνολογία Ι
- Αλιευτική Νομοθεσία ΠΑΣΕΓΕΣ Τμήμα Αλιείας
- Βλάχος Ν. Αλιευτική Τεχνολογία Ι
- Κατάλογος αλιευτικών εργαλείων Αβραμίδου Δ.
- Κατάλογος αποτυπώσεων Δυτικής Ελλάδος Αβραμίδου Δ.
- Σακαρέλλου Αλιευτική Τεχνολογία Ι